

**YEŞİL RESTORAN UYGULAMALARI, RESTORAN ATIKLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ ve GERİ KAZANIMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SERCAN KESEÇİ

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
ANA BİLİM DALI**

**MERSİN
TEMMUZ -2018**

**YEŞİL RESTORAN UYGULAMALARI, RESTORAN ATIKLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ ve GERİ KAZANIMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SERCAN KESECİ

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ
ANA BİLİM DALI**

**Danışman
Prof. Dr. Mehmet Ali MAZMANCI**

**MERSİN
TEMMUZ - 2018**

ONAY

Sercan KESECI tarafından Prof. Dr. Mehmet Ali MAZMANCI danışmanlığında hazırlanan “Yeşil Restoran Uygulamaları, Restoran Atıklarının Değerlendirilmesi ve Geri Kazanımı” başlıklı çalışma aşağıda imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından 09 Temmuz 2018 tarihinde yapılan Tez Savunma Sınavı sonucunda oy birliği ile Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Görevi	Ünvanı, Adı ve Soyadı	İmza
Başkan	Öğr. Üyesi Dr. Serpil SAVCI	.....
Üye	Öğr. Üyesi Dr. Mutlu YALVAÇ	.....
Üye	Prof. Dr. M. Ali MAZMANCI (Danışman)	.....

Yukarıdaki Jüri kararı Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 03.08.2018 tarih ve 32/2018.1091 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Doç. Dr. Cahit BİLİM
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Bu tezde kullanılan özgün bilgiler, şekil, tablo ve fotoğraflardan kaynak göstermeden alıntı yapmak 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine tabidir.

ETİK BEYAN

Mersin Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
  - Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlâk kurallarına uygun olarak sunduğumu,
  - Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
  - Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak kullandığımı,
  - Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
  - Bu tezin herhangi bir bölümünü Mersin Üniversitesi veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı,
  - Tezin tüm telif haklarını Mersin Üniversitesi'ne devrettiğimi
- beyan ederim.

ETHICAL DECLARATION

This thesis is prepared in accordance with the rules specified in Mersin University Graduate Education Regulation and I declare to comply with the following conditions:

- I have obtained all the information and the documents of the thesis in accordance with the academic rules.
- I presented all the visual, auditory and written informations and results in accordance with scientific ethics.
- I refer in accordance with the norms of scientific works about the case of exploitation of others' works.
- I used all of the referred works as the references.
- I did not do any tampering in the used data.
- I did not present any part of this thesis as an another thesis at Mersin University or another university.
- I transfer all copyrights of this thesis to the Mersin University.

09 Temmuz 2018 / 09 July 2018

Sercan KESECI

ÖZET

YEŞİL RESTORAN UYGULAMALARI, RESTORAN ATIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE GERİ KAZANIMI

Bu tezde, Alanya'da bir restoran işletmesinde oluşan atıkların tür ve miktarlarının aylık ve mevsimsel olarak değişimleri ve atıkların karakterizasyonu çalışılmıştır. Çalışmada, restoranda oluşan atıklar yaş ve kuru atıklar olarak ayrılmış, kuru atıklar da kendi içerisinde kağıt-karton, plastik, cam ve metal olarak sınıflandırılmıştır. 2016 yılında restoranda oluşan katı atık miktarının yaklaşık 8750 kg olduğu ve en yüksek atığın Temmuz ayında olduğu tespit edilmiştir. Atıkların yaklaşık %56'sı yaş (organik) atık, % 44'ü ise kuru (ambalaj) atıklar oluşturmaktadır. Kuru atıkların %77'sinin kağıt-karton atıklarından, %19'unun plastik atıklardan ve kalan %4'ünün cam ve metal atıklarından olduğu bulunmuştur. Bulgular, oluşan katı atıkların ayrıştırılarak toplanması, atıkların değerlendirilmesi ve geri kazanım işlemlerinin restoranlar için uygulanabilir bir durum olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, bir yiyecek ve içecek işletmesinde oluşan atıkların kaynağında ayrılmasının maddi kazanç sağlayacağı, geri dönüşüme katkıda bulunarak çevresel kirliliğin önüne geçilebileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yeşil Restoran, Restoran Atıkları, Katı Atık, Atıkların Geri Kazanımı, Alanya*

Danışman: Prof. Dr. Mehmet Ali MAZMANCI, Mersin Üniversitesi, Çevre Mühendisliği Ana Bilim Dalı, Mersin.

ABSTRACT

GREEN RESTAURANT PRACTICES, EVALUATION OF RESTAURANT WASTES AND RECOVERY

In this thesis, monthly and seasonal variations of the types and amounts of wastes formed in a restaurant operation in Alanya and the characterization of wastes have been studied. In the study, wastes generated at the restaurant are separated into wet and dry wastes, and dry wastes are classified as paper-cardboard, plastic, glass and metal. It was found that the amount of solid waste generated in the restaurant in 2016 is about 8750 kg and that the highest waste is formed in July. Approximately 56% of the wastes constitute age (organic) waste and 44% constitute dry (packaging) wastes. It was found that 77% of dry wastes were from paper-cardboard wastes, 19% from plastic wastes and the remaining 4% from glass and metal wastes. Findings show that the collection of solid wastes by separation, the evaluation of wastes and the recovery processes are applicable for restaurants. As a result, it has come to the conclusion that the separation of the wastes generated in the operation of a food and beverage business will be beneficial and that environmental pollution can be avoided by contributing to the recycling.

Keywords: *Green Restaurant, Restaurant Wastes, Solid Waste, Recycling of Waste, Alanya*

Advisor: Prof. Dr. Mehmet Ali MAZMANCI, Department of Environmental Engineering, Mersin University

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlanmasında büyük emeği geçen, bilgi ve teşvikleri ile bana yön veren ve daima destek olan tez danışmanım, Sn. Hocam Prof. Dr. Mehmet Ali MAZMANCI' ya ve Sn. Hocam Dr. Öğr. Üyesi Mutlu YALVAÇ 'a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Gerçekleştirmiş olduğum tez çalışmalarım boyunca, yardımlarını benden esirgemeyen Yüksek Lisans Öğrencisi Sn. Deniz SÜNKÜR' e ayrıca; yardımları için burada ismini sayamadığım tüm hocalarıma ve başta Sn. Ali TANKIZ olmak üzere tüm Balaban Restoran çalışanlarına teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇ KAPAK	ii
ONAY	iii
ETİK BEYAN	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
TEŞEKKÜR	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar DİZİNİ	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	x
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK ARAŞTIRMALARI	3
2.1. Yeşil Restoran	3
2.2. Restoran Atıkları	6
2.3. Yeşil Restoran Uygulamaları, Restoran Atıklarının Değerlendirilmesi ve Geri Kazanımı	7
3. MATERYAL ve YÖNTEM	12
3.1. Materyal	12
3.2. Yöntem	12
3.2.1. Kazanç Hesabı	15
4. BULGULAR ve TARTIŞMA	16
4.1. Bulgular	16
4.1.1. Türlerine Göre Ayrılan Katı Atıklar	21
4.1.2. Kazanç Hesabı	29
4.2. Tartışma	30
5. SONUÇLAR ve ÖNERİLER	34
KAYNAKLAR	36
EKLER	40
ÖZGEÇMİŞ	65

TABLolar DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 2.1. Restoranlarda yeşil uygulamalardaki ölçütler	6
Tablo 4.1. Ocak 2016 Tarihine Ait Günlük Tartım Sonuçları	17
Tablo 4.2. Temmuz 2016 Tarihine Ait Günlük Tartım Sonuçları	18
Tablo 4.3. 25-31 Temmuz 2016 Tarihine Ait Türlerine Bağlı Katı Atık Miktarları	21
Tablo 4.4. 24-31 Ocak 2016 Tarihine Ait Türlerine Bağlı Katı Atık Miktarları	22
Tablo 4.5. Türlerine göre ayrılmış katı atıkların aylara göre günlük ortalama miktarları	22
Tablo 4.6. Restoran'a Gelen Kişi Sayısı ve Katı Atık Miktarları ile Kişi Başı Ortalama Atık Miktarları	26
Tablo 4.7. Her Ay İçin Günlük Katı Atık Ortalamaları	27
Tablo 4.8. Kuru Atıkların Geri Dönüşümü Sonucu Getiri Hesabı	30
Tablo 4.9. 2014-2016 Yılları Arası Alanya Doluluk Oranları	30
Tablo 4.10. Antalya'ya Gelen Ziyaretçi Sayılarının Aylara ve Yıllara Göre Değişimi	31

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 2.1. Atık Kurtarma Hiyerarşisi	9
Şekil 2.2. Kapalı Sistem Kompost Cihazı	11
Şekil 3.1. Restoran'ın Uydu Görüntüsü	12
Şekil 3.2. Restoran Çizimi ve Örneklemeye Noktaları	13
Şekil 3.3. Atık Toplama Alanı ve Örneklemeye Noktaları	13
Şekil 3.4. Atıkların Tartım İşleminde Kullanılan Dijital El Tartısı ve Sanayi tipi Tartı	14
Şekil 3.5. Kuru ve Yaş Atıkların Türlerine Göre Ayrılması	14
Şekil 4.1. Restoran'da Oluşan Atık Türleri	16
Şekil 4.2. Aylara Göre Kişi Sayısında Yaşanan Değişim	19
Şekil 4.3. Kişi Sayısının Mevsim Bazında Değerlendirilmesi	20
Şekil 4.4. Aylara Göre Kişi Başına Düşen Ortalama Atık Miktarı	20
Şekil 4.5. Aylara Göre Oluşan Toplam Yaş Atık Miktarı	23
Şekil 4.6. Aylara Göre Oluşan Toplam Kuru Atık Miktarları	24
Şekil 4.7. Aylara Göre Oluşan Kağıt-Karton Atık Miktarları	24
Şekil 4.8. Aylara Göre Oluşan Plastik Atık Miktarları	25
Şekil 4.9. Aylara Göre Oluşan Cam Atık Miktarları	25
Şekil 4.10. Aylara Göre Oluşan Metal Atık Miktarları	26
Şekil 4.11. Aylara Göre Oluşan Toplam Katı Atık Miktarları	27
Şekil 4.12. Mevsimsel Değişikliklere Göre Atık Miktarlarındaki Değişim	28
Şekil 4.13. Türlerine Göre Ayrılan Katı Atıkların Yüzdesel Oranı	28
Şekil 4.14. Türlerine Göre Ayrılan Kuru Atıkların Yüzdesel Oranı	29

1. GİRİŞ

Endüstriyel faaliyetlerin artması sonucunda artan kirletici yükü; doğayı ve insanları olumsuz etkilemektedir. Yaşamsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde üretilen ve daha sonra tüketimi sonrasında açığa çıkan farklı içerikleri içeren atık maddeler kontrolsüz olarak çevreye bırakılmakta ve sonuç olarak ortam yaşam alanlarının kirlenmesine sebebiyet vermektedir [1]. Özellikle son yıllarda, dünyanın geleceğinin risk altında olduğu anlaşılmış, iklim değişikliği, küresel ısınma, ekolojik sistemlerde meydana gelen bozulmalara engel olabilmek için bazı tedbirlerin ivedilikle hayata geçirilme gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda birçok ülkede çok sayıda çalışma ve toplantılar yapılarak oluşan tahribatın önemine dikkat çekilmiştir [2]. Bu durum da son yıllarda insanların çevre sorunlarına karşı daha duyarlı bir hal almalarını sağlamış ve çevreye olan bakış açılarının yaşanan çevre problemleriyle paralel olarak önemli ölçüde değişime uğramasını sağlamıştır.

Günümüzde işletmeler, hangi faaliyetlerde bulunurlarsa bulunsunlar, çevresel problemlere duyarlı olmadan çalışmalarını devam ettiremeyeceklerini anlamışlardır. Bu bağlamda, işletmeler yapacakları her çalışmanın çevresel boyutlarını değerlendirerek uzun vadede bir planlama yapmak mecburiyetinde kalmışlardır. Çünkü her türlü faaliyette çevresel duyarlılık işletmeye olumlu anlamda fark katmaktadır. İşte bu noktada tüm endüstrilerde yeşil pazarlama kavramı ortaya çıkmış ve hükümetlerin baskısı tüketicilerin ve paydaşların desteği ile yeni bir sürece girilmiştir [3].

Çevre, turizme dayalı faaliyet gerçekleştiren işletmelerde önemli bir faktördür ve bu işletmelerin faaliyetlerini duyarsız bir şekilde gerçekleştirmesi beklenemez. Sürdürülebilir çevre ve artan turistik taleplerden kaynaklı işletmelerin yeşil pazarlama uygulamalarına kayıtsız kalmayacakları aşikardır [3].

Yemek sektörü turizm hizmet sisteminin önemli bir parçasıdır. Çevre sorunlarının farkına varan müşteriler, tercihlerin çevre dostu ürün ve hizmetler satın almaktan yana kullanılmaktadırlar [4]. Bir noktada toplanan çevre dostları, müşterilerinin değişen beklentilerini karşılamak ve bunun yanı sıra bu hizmetlerini ayarlayabilmek adına çağrıda bulunmuşlardır. Restoran sahipleri, yeşil uygulamaları benimseyen yeşil restoran derneklerini kurmuşlar ve yeşil restoranların çevresel çatışmaları azaltan ve müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayan ürün ve hizmetlerin üzerinde durmuşlardır [5].

Endüstrileşme ve nüfus artışı ile birlikte son yıllarda atıkların miktarında büyük artış görülmüştür. İnsan ve diğer canlılara, doğa ve havanın kirlenmesi gibi fiziksel çevreye etkileri olan atıkların yönetilmesi oldukça önemli bir konudur [6].

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı atık yönetimi konusunda bir öncelik sıralaması belirlemiş ve bu sıralama şu şekilde gerçekleştirilmiştir [7]:

- Önleme
- Kaynakta azaltma
- Yeniden Kullanım
- Geri kazanım/Geri dönüşüm
- Ön işlem(Yakma Dâhil)
- Bertaraf

Yeşil restoran uygulamaları yiyecek ve içecek işletmelerine atık miktarının azaltılmasına yönelik bilinçli tüketim anlayışı kazandırmak, atığı dönüştürmek ve enerji verimliliğini sağlayarak sürdürülebilir bir çevrenin oluşturulması hedefiyle gerçekleştirilen çalışmalar bütünüdür [8].

Birçok restoranda önemli derecede kağıt, plastik, cam, metal, alüminyum, karton ve gıda atığı oluşmaktadır. Çoğu yiyecek ve içecek işletmesi, aslında değerlendirilebilecek olan katı atıkları herhangi bir işleme tabii tutmadan çöpe atmakta ve çevre bilinci olmadan faaliyet sürdürmektedir.

Bu çalışmada, atık üretiminin yoğun olduğu yiyecek ve içecek işletmelerinde, Antalya'nın Alanya ilçesinde bulunan bir restoranda, oluşan atıkların çeşitliliği ve miktarı ile yeşil restoran uygulamaları kapsamında bulunan, atıkların değerlendirilebilirliği ve geri kazanımı incelenmiştir.

2. KAYNAK ARAŞTIRMALARI

2.1. Yeşil Restoran

Yeşil restoran uygulamaları, yiyecek ve içecek işletmelerindeki tüketim anlayışını bilinçlendirmek, atık miktarını azaltırken oluşan atığın geri kazanımını ve enerji verimliliği ile çevrenin sürdürülebilirliğini sağlamak hedefiyle gerçekleştirilen çalışmalar bütünüdür. Üreticiler ve tüketiciler için çevreye karşı daha sorumlu bir hizmet sunmaktadırlar [8].

Sürdürülebilir Restoranlar Birliği (Sustainable Restaurant Association - SRA) İngiltere ve İrlanda'da uygulanan ve 2010 yılında kurulmuş olan bir restoran ağıdır. Tüm dünyada yiyecek ve içecek işletmeleri kuruluşları arasında gıda atık oluşumunu ve kaynak kullanımını en aza indirmek, gıda kalitesini yükseltmek amacıyla kurulmuş önde gelen restoran kuruluşları arasında yer almaktadır [9].

Bir diğer yeşil restoran kuruluşu kar amacı gütmeyen Yeşil Restoranlar Birliğidir (Green Restaurant Association-GRA) ve 1990 yılında Amerika'da kurulmuştur. Şeffaf, bilime dayalı sertifikasyon standartları kullanarak yeşil restoranları teşvik eden bir kuruluştur. Yiyecek ve içecek endüstrisi içinde yeşil restoran hareketine öncülük etmiştir. Bu kuruluşun uyguladığı program sayesinde birçok restoran çevresel açıdan daha sürdürülebilir bir hal alarak yeşil restoran olmaya hak kazanmıştır [10].

Türkiye'de daha çevresel bir hal almak ve bu hareketi yaymak için Boğaziçi Üniversitesi ve Doğal Hayatı Koruma Vakfı Türkiye ortaklığıyla 2014 yılında başlatılan, Türkiye'ye özgü bir sertifika programı yürütülmektedir. Bu program yeşil nesil restoran hareketi şeklinde tanımlanmıştır. Bu hareket tüketen ve üretenlerin çevreye olan sorumlulukları anlamında benzer bilgi ve bilinçte olması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Program kapsamında, çeşitliliği, yemek hazırlama, soğutma ve ortamın idamesi için gerekli enerji tüketimi, gıda ve ortam temizliği için su tüketimi, gıda tedariki, kimyasal kullanımı, yemek servisi için sunum öncesi, sunumu ve sonrasında oluşan atıklar gibi etmenler oluşturmaktadır. Bu etmenler üretime hazırlık ile üretim esnası ve sonrasında dikkatle ele alındığında restoranların, daha az enerji tüketimi, işletme maliyetlerinde azalış, kamuoyunda daha fazla tanınmışlık, sektöre öncülük, liderlik gibi sürdürülebilir bir hizmete kavuşması sağlanmış olacaktır [11].

Restoran sektöründe yeşil uygulamalar, son yıllarda dikkat çeken çalışmalar olarak belirtilmektedir [12-13]. Chou vd. (2012), restoranların çevresel etmenleri dikkate alarak kurulduğunda, kaynak tasarrufu yüksek olan ve ekonomik işletmeler şeklinde hizmet sağlayan restoran yapısına ulaşacaklarını belirtmektedir. Yeşil restoranlar, çevresel faktörlere dikkate alarak hizmet sunan, sadece tüketicilere daha kaliteli bir hizmet sunmakla kalmayıp aynı

zamanda işletmenin de maliyet açısından tasarruf sağlayacağı bir yönetim anlayışına ulaşmasına katkı sağlayan yiyecek ve içecek işletmeleridir.

Çevre odaklı yeşil restoranları diğer geleneksel restoranlardan ayıran en önemli başlıkları üç R' den oluşan azaltmak, yeniden kullanmak ve geri dönüştürmek (reduce-reuse-recycle) ile iki E' den oluşan enerji ve verimlilik (energy-efficiency) oluşturmaktadır [14]. Restoranlar, Yeşil Restoranlar Birliği (Green Restaurant Association-GRA)' nin hazırlamış olduğu kategorilerden enerji, su, atık, kullanılıp atılan üniteler, kimyasal ürün kullanımını ve kirliliğini azaltmak, sürdürülebilir yiyecekler ve yapı malzemeleri gibi etkenlerde çeşitli puanlar alarak, Yeşil Restoran belgesi almaya hak kazanmaktadır. Yeşil Restoranlar Birliği sertifikalama sistemi 500 adet çevresel standarttan oluşmaktadır [15]. Uluslararası ölçekte sürdürülebilirlik çalışmalarından hareketle ortaya çıkan bu kurumlar gastronomi açısından da son derece değerlidir. Özellikle, sürdürülebilir yiyecek ve içecek işletmelerinin varlığını kuvvetlendiren yeşil nesil restoranlar; enerji kullanımı, atık yönetimi, tehlikeli atıkların ayrıştırılıp lisanslı kuruluşlara teslim edilmesi, su kullanımı, geri dönüşüm, iletişim ve eğitim, sürdürülebilir gıda gibi zorunlu uygulamalara tabi tutulan doğa dostu işletmelerdir [11]. Bu noktada ulusal ölçekte yiyecek ve içecek sektöründe sürdürülebilirliğin bir örneği olarak 2014 yılında başlayan, Yeşil Nesil Restoran Hareketi restorancılıkta sürdürülebilirlik anlayışının yerleşmesine ve yayılmasına yönelik bir girişim olarak ortaya çıkmıştır. Yeşil Nesil Restoran Hareketi, Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF Türkiye) önderliğinde Turizm Restoran Yatırımcıları ve İşletmecileri Derneği (TURYİD), Unilever Food Solutions, İstanbul Beşiktaş Belediyesi ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliği ile başlatılmış bir projedir. Bu hareketin ortaya çıkma nedenleri şunlardır [16]:

- Yiyecek ve içecek sektöründe enerji verimliliğini sağlamak,
- Her türlü atığı azaltmak ve oluşan atığı değerlendirmek,
- Karbon ayak izi azaltılırken, işletmelerin ve belediyelerin maliyetlerinin azaltılmasını sağlamak,
- Daha düşük enerji harcamak ve işletmelerin enerji kullanımı konusunda giderlerini azaltmak,
- Kamuoyunda itibar artışı edinmek,
- Sektöre öncülük yapmak,
- Çalışan sadakatinin artmasını sağlamaktır.

Günümüzde Türkiye'de hizmet veren altı adet yeşil nesil restoran bulunmaktadır [11]. Yeşil nesil restoranlar, işletmelerinde kullandıkları dijital menüler, enerji tasarruflu elektronik aletler, çöp öğütme makineleri, şişe kırma makineleri, geri dönüştürülebilir aksesuarlar, organik

yerel ürünler, sürahi ile su servisi, mevsim ürünleri kullanımı, su tasarruflu armatür kullanımı, atık yağların toplanması, gıda atıklarının kompostlaştırılması gibi birçok uygulamayı gerçekleştirerek sürdürülebilirliğe her açıdan destek olmaya çalışmaktadırlar [17].

Restoranlarda yeşil uygulamalar;

- Geri dönüşüm ve kompostlama: Lokantalarda geri dönüşümlü birçok atık vardır. Bunlar cam, plastik, metal, karton ve alüminyum'dur. Gıda atıklarının kompostlaştırılması atık miktarını azaltmaya yardımcı olur ve toprağın kalitesini yükseltir.
- Enerji ve su tasarruflu ekipman: Enerji ve su tasarruflu ekipman, bir restoran mutfağında, yemek alanında ve lavabolarda çeşitli alanlarda uygulanabilir.
- Çevre dostu temizlik malzemeleri ve ambalajlar: Çevreye ve insanlara toksik olmayan temizlik malzemeleri ve ambalajlar güvenlidir.
- Menü sürdürülebilirliği: Organik gıda, genetiği değiştirilmemiş tohumlardan toksik olmayan böcek ilacı ve gübrelerle yetiştirilmektedir. Yerel olarak yetiştirilen gıdalar, fosil yakıtları kullanılması sebebiyle ulaşım ile ilişkili hava kirliliği miktarını azaltmaktadır [18].

Yeşil Nesil Restoran hareketi içerisinde, bir restoranın değerlendirilebilmesi için bazıları zorunlu bazıları gönüllü olan 95 kriteri yerine getirmesi gerekmektedir. Toplam da 6 restoran bu sertifikaya sahipken, henüz süreçte olup bu sertifikayı almak için adım atmış 4 restoran bulunmaktadır [19]. Türkiye'de yeşil nesil restoran olma süreci şu şekildedir;

1. Restoranlar TURYİD (Turizm Restoran ve Kulüp Yatırımcıları İşletmeleri Derneği) aracılığıyla başvurularını yaparlar.
2. WWF durum tespiti yapar. Eğitimler verir ve dönüşüm için süre belirler.
3. Denetim sonucunda kriterleri yerine getiren restoranlara Boğaziçi Üniversitesi- WWF-Türkiye tarafından diploma verilir.
4. Sürdürülebilirliğin sağlanması için habersiz denetimler yapılır.
5. Ortak iletişim kampanyasıyla hem tüketiciler eğitilir, hem yeşil nesil restoran adayı işletmeler teşvik edilir.

Yeşil nesil restoran kriterleri 7 ana başlıktan oluşmaktadır ve bu ana başlıklar doğrultusunda alt başlıklar bulunmaktadır (Tablo 2.1.). Bu kriterlerin hepsi hem tasarruf açısından hem işletme imajı hem de işletmenin sürdürülebilirliği açısından çok önemli kriterlerdir [19].

Tablo 2.1. Restoranlarda yeşil uygulamalardaki ölçütler [11]

1. Enerji tüketimi	- Isıtma-soğutma-havalandırma - Su ısıtma - Aydınlatma - Mutfak ekipmanı - Ofis ekipmanı - Yenilenebilir enerji - Diğer ekipmanlar	
2. Su tüketimi	- Bahçede/çatıda - Mutfak - Tuvaletler - Diğer	
3. Atık yönetimi	Atıkları azaltmak	a. Gıda
		b. Tek kullanımlık malzemeler
		c. Ofis
	- Geri dönüşüm ve kompostlama - Tehlikeli atık	
4. Kimyasal kullanımını ve kirliliği azaltmak		
5. Sürdürülebilir gıda		
6. Sürdürülebilir mobilya ve yapı malzemeleri		
7. İletişim ve eğitim		

2.2. Restoran Atıkları

Yiyecek ve içecek sektörü, insanların kendi konutları dışında yaptıkları seyahat veya geçici konaklamalarda yiyecek içecek ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik mal ve hizmet üreten ticari ve kurumsal işletmeler bütünü olarak tanımlanmaktadır [20].

Atık, istenmeyen ve çevre için zarar oluşturan, kullanılmış veya kullanım sonrasında kalan her türlü maddeye verilen isimdir. Katı atıklar ise; evsel ve endüstriyel faaliyetlerden sonra oluşan, deponi alanlarda düzenli şekilde depolanarak bertaraf edilmesi gereken katı maddelerdir. Genel olarak katı atıklar kaynağına göre evsel ve endüstriyel katı atıkların yanı sıra tıbbi, tehlikeli, tarımsal ve özel atıklar (radyoaktif vb.) olarak sınıflandırılmaktadır [21].

Gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre, yiyecek ve içecek hizmeti veren işletmelerde oldukça fazla atık üretimi olduğu tespit edilmiştir. Atıklar oluştuğu aşamaya göre; yiyeceklerin hazırlanması, pişirilmesi, servis için hazırlanması (sunumu) ve sunum sonrasında oluşan atıklar olarak 4 gruba ayrılmaktadır. Restoran sektöründe yiyeceklerin ambalajlarından çıkarılması ve hazırlanması esnasında hem organik hem de cam, metal, plastik, kağıt gibi ambalaj atıklar ortaya çıkmaktadır [22].

Bitki ve hayvansal kaynaklı organik atıklar; evlerde ve restoranlarda, mutfak bölümünde yiyeceklerin hazırlık aşamasında hammaddelerden çıkan ve sunum sonrasında arta kalan

atıklar olarak kabul edilmektedir. Bu atıklar çöp deponi alanlarına taşınan çöplerin önemli bir bölümünü oluşturur.

Geri dönüşümlü atıklar restoranlarda çıkan diğer bir atık türüdür. İşletmelere kar sağlayacak şekilde kağıt, plastik, metal, cam gibi atıkların ayırması ve sınıflandırılarak geri dönüşümünün yapılması doğal çevrenin korunması için çok önemlidir [23].

Bir gıda işletmesinin çöp ağırlığının % 50-70 kompostlanabilir gıda maddeleri oluşturmaktadır. ABD'nin NRA (Ulusal Restoranlar Derneği)' in 2011 yılında yapmış olduğu bir çalışmada; geri dönüşüm programına sahip restoran oranının % 65 olduğu ve bu restoranların kağıt, metal, , plastik, cam, sıvıyağ ve yiyecek atıklarını sırasıyla % 85; 70; 68; 61 ve 28 oranında dönüştürdüğünü rapor etmişlerdir [24].

Restoranlarda oluşan diğer bir atık türü de pişirme aşamasında kullanılan yanmış atık yağlardır bunlar da çevrenin korunması açısından son derece önem teşkil etmektedir.

2.3. Yeşil Restoran Uygulamaları, Restoran Atıklarının Değerlendirilmesi ve Geri Kazanımı

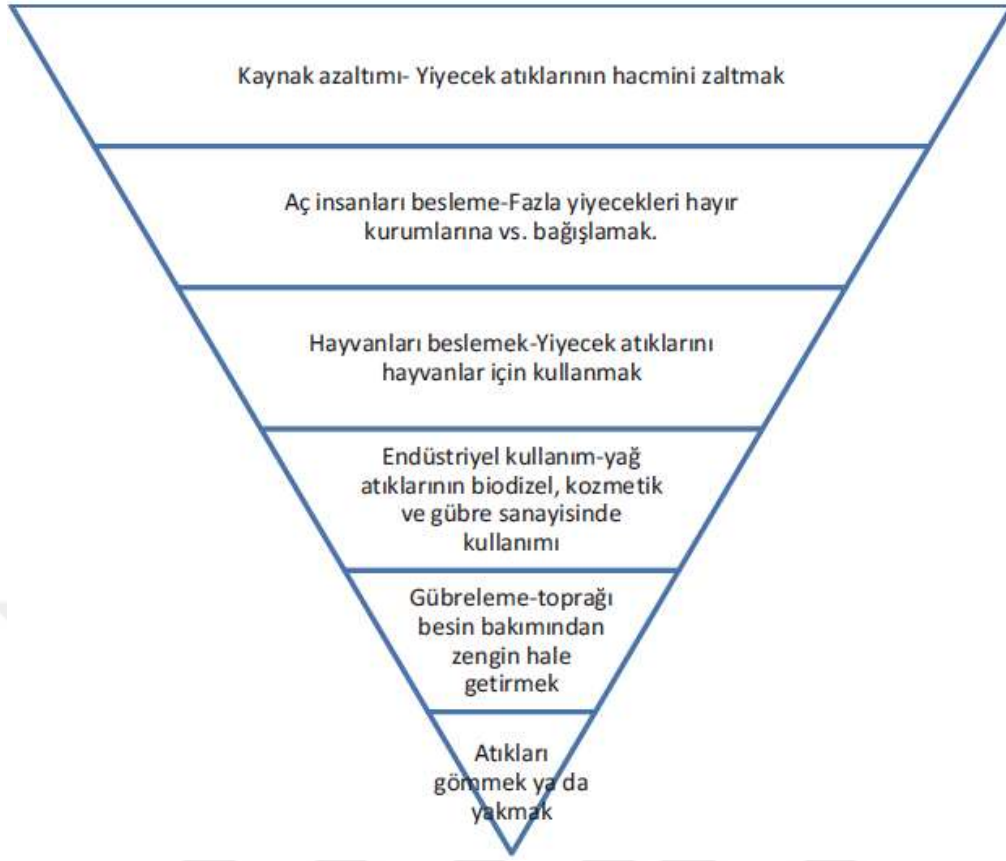
Restoran işletmelerinde, bilinçli tüketim anlayışıyla atık üretimini azaltmak, atığı dönüştürmek ve enerji verimliliğine katkıda bulunmak amacıyla yeşil nesil restoran düşüncesi oluşmaya başlamıştır. Yeşil restoranların amacı, sadece işletmeleri bilinçlendirmek değil tüketicilerinde bilinçlenmesini sağlamaktır [25]. Özellikle restoranlar, çevreye duyarlı hareket ettiklerini göstermek için yenilenebilir enerji, çöp ayrıştırma ve atık azaltma gibi çeşitli yeşil restoran uygulamalarını gerçekleştirmektedirler. Fakat bunun için sadece bu uygulamaları hayata geçirmek yeterli değil, bunun dışında pazarlama ve iletişim çalışmaları da yapmak zorundadırlar [26].

Yeşil restoran uygulamalarına başvurma, bir şirketin tüketicinin dikkatini iş dünyasına çekmekten daha fazla fayda sağladığı bulunmuştur [27]. Mevcut literatür, yeşil uygulamaların doğal ortamların sürdürülebilirliğini etkileyebileceğini, işletme maliyetlerini düşürdüğünü, bir işletmenin kurumsal imajını ve müşteri puanını iyileştirdiğini, tüketicilerin satın almalarını ve ağızdan çıkan sözcükleri arttırdığını ve bir şirketin finansal performansının uzun vadeli başarısını teşvik edebileceğini ileri sürmüştür [27-37]. Birçok restoran önemli derecede kağıt, cam, alüminyum, metal, plastik, karton ve gıda maddesi kullanmakta olup aşağıda bu atıklarla baş etme yolları verilmiştir [38]:

- Alan bir sorun yaratıyor ise, özel olarak tasarlanmış cam ve plastik kırıcı kova gibi ekipmanlar, geri dönüşümlü malzeme hacmini azaltmak için kullanılabilir.

- Birçok içecek çeşidi musluktan servis edilebilir şekilde satın alınarak hem içeceklerin maliyeti düşürülmüş olur hem de şişeler için geri dönüşüm ve imha maliyeti azaltılabilir.
- Yeniden kullanılabilir öğeler ile atılabilir ürünlerin (bardak, kaplar, tepsiler, tabaklar ve tek kişilik çesni paketler) değiştirilmesi sağlanabilir.
- Restoranlarda yeniden kullanılabilir peçeteler, yemek takımları, servis altlıkları ve masa örtüleri kullanılabilir. Tek kullanımlık malzemelerden yeniden kullanılabilir ürünle geçiş bulaşık ve çamaşır yıkama maliyetlerini biraz artırsa da kağıt ürün satın alımını ve atık miktarı azaltacaktır.
- Paket servisler için en az düzeyde ambalaj gerektiren yemekler seçilebilir.
- Tedarikçilerden satın alınan ürünlerin geri dönüştürülebilir maddelerden yapılmış olması istenebilir.
- Kullanılabilecek, eski stoklar ve atık gıdaları yiyecek ofislerine, hayır kurumları ve barınaklara bağışlanabilir, ya da gübrelemede kullanılabilir.

Atık azaltma, yeşil restoran mutfağı yaratmada ve atık ücretlerini azaltmada en düşük maliyetli ya da hiç maliyeti olmayan yöntemlerdendir. Çoğu atık azaltma uygulamaları genellikle avantaj sağlayan basit uygulamalardır. Çoğu restoran işletmesi birçoğu değerlendirilebilecek olan atıkları dışarıya atmaktadır. Gıda hizmeti sağlayıcıların tüketilmemiş ya da kullanılmamış yiyecekleri çöpe atma yerine azaltma, yeniden kullanma ve geri dönüşüm ile çevre ve topluma yararlı uygulamalar geliştirebilirler [39]. Aşağıdaki şekilde gıda atık azaltma yöntemlerine yer veren Gıda Kurtarma Hiyerarşisi yer almaktadır;

Şekil 2.1. Atık kurtarma hiyerarşisi [39].

Bu veriler kapsamında restoranlarda yapılacak küçük dokunuşlarla ortaya çıkacak büyük etki şu şekilde ifade edilmektedir;

- Gereksiz tabak değişimi yapılmayan bir yiyecek ve içecek işletmesinde, yılda 15 ton su tasarrufu sağlanabilmektedir.
- Su servisinde sürahiye geçilen bir yiyecek ve içecek işletmesinde, yılda 10 bin adet cam ve plastik şişe atığı oluşumu engellenebilmektedir.
- Tek kullanımlık şekerden vazgeçen bir yiyecek ve içecek işletmesinde, yıllık 250 ton kağıt, 1000 ton şeker atığı azaltılabilmektedir.
- Porsiyon büyüklüğü ve garnitür seçimini müşteriye bırakan bir yiyecek ve içecek işletmesi, yıllık artık olarak tabaktan dönen 4 ton atığı engelleyebilmektedir[40].

Restoranlarda yemek üretimi sırasında oluşan atıklar ve müşterilere sunulan servis sonrasında tabaklarında kalan artıklar, yiyecek atıklarını oluşturmaktadır. Restoranlar mümkün olduğunca yiyecek atığı oluşumunu engellemeye yönelik çalışmalar yapmalıdırlar. Türkiye’de 77.000 restoranda oluşan yıllık gıda atığı ise 325000 tondur [41].

Çin’de orta büyüklükteki restoranlarda yeşil uygulamaları ölçme izleme ve yönetme kapsamında, yeşil uygulamaları benimsemenin ekonomik fizibilitesi araştırılmıştır. Çalışma kapsamında satış geliri, hizmet edilen müşteri sayısı, çalışan sayısı ve çalışan maaşı açısından benzerlik gösteren iki restoran, katı atık yönetimi, yemeklik yağın yeniden kullanılması, enerji kullanımı ve su kullanımı gibi faktörler göz önüne alınarak kıyaslanmıştır. Atık yönetimi ve üretim çerçevesinde yapılan çalışmada, yeşil uygulamaların benimsenmesiyle olumsuz çevresel etkilerin azaltıldığı, günlük enerji, katı atık ve su kullanımı azalışlarının yıllık olarak düşünüldüğünde büyük bir tasarruf sağlayacağı bulunmuştur [42].

Amerika Birleşik Devletleri’nde restoranların sürdürülebilir yeşil bina sertifikasyonu işlemleri incelenmiştir. Yapılan çalışmada, servis usullerine ve LEED sertifikasının (Leadership in Energy and Environmental Design-Enerji ve Çevre Dostu Tasarımda Liderlik) bulunup bulunmamasına göre restoranlar gruplandırılmıştır. Araştırma sonucunda LEED sertifikalı restoranların, LEED sertifikası olmayan restoranlara göre daha az enerji tükettiği ve daha az atık oluşturduğu, çevreye verdiği negatif etkilerin daha az olduğu ve yıllık mali açıdan tasarruf sağlandığı bulunmuştur [43].

Tayvan’da yapılan çalışmada tüketicilerin restoranlardaki sürdürülebilirlik uygulamaları, çevresel problemler, ekolojik davranış ve yeşil restoranların müşterisi olma eğilimi arasındaki ilişki incelemiş ve tüketicilerin restoranlardaki sürdürülebilirlik uygulamaları hakkındaki bilgilerinin, yeşil restoranların müşterisi olma niyetinde önemli bir belirleyici faktör olduğunu ve tüketicilerin yeşil restoranda yemek için fazla ödeme yapmaya gönüllü olduğu bulunmuştur [31].

Çin’de restoran atığının biyometan potansiyeli üzerine bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada Pekin’in yiyecek ve içecek işletmelerinden gelen gıda atığının biyogaz potansiyeli tahmin edilmiştir [44].2009 yılında Pekin’de yaklaşık olarak 60.000 adet yiyecek ve içecek hizmeti oluşumunun günlük ortalama 1700 ton gıda atığını oluşturduğu tespit edilmiştir. [45]. Beş yıllık planda, atık üretimi ölçeğinin ancak 2620 ton/gün’e [46], dolayısıyla hazır gıda atığının 2015’te 956.300 ton/yıl’a ulaşacağı belirlenmiştir. Teorik hesaplamalar sonrasında bu atıktan 2015 yılı için 308.260.000 m³ metan üretimi yapılabileceği öngörülmüştür[44].

İstanbul özelinde evsel atıkların yönetimi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) koordinatörlüğünde yürütülmektedir. Beşiktaş Belediye’si tarafından ise, özellikle restoran atıklarından kompost üretimi için kapalı sistem kompost cihazlarının ilçe genelinde yerleşimine başlanmıştır. Yerleştirilen kompost cihazı, Yeşil Nesil Restoran belgesi adayı bir restoran ile iş birliği şeklinde işletilmektedir. Kompost cihazı ile haftalık 400 kg organik atık ve 100 kg pelet

beslemesi ile 125-150 kg kompost üretilabilmektedir. Ayrıca, koku oluşumunun engellenmesi amacıyla bir biofiltre eklenmiştir (Şekil 2.2.) [41].

Şekil 2.2. Kapalı sistem kompost cihazı.

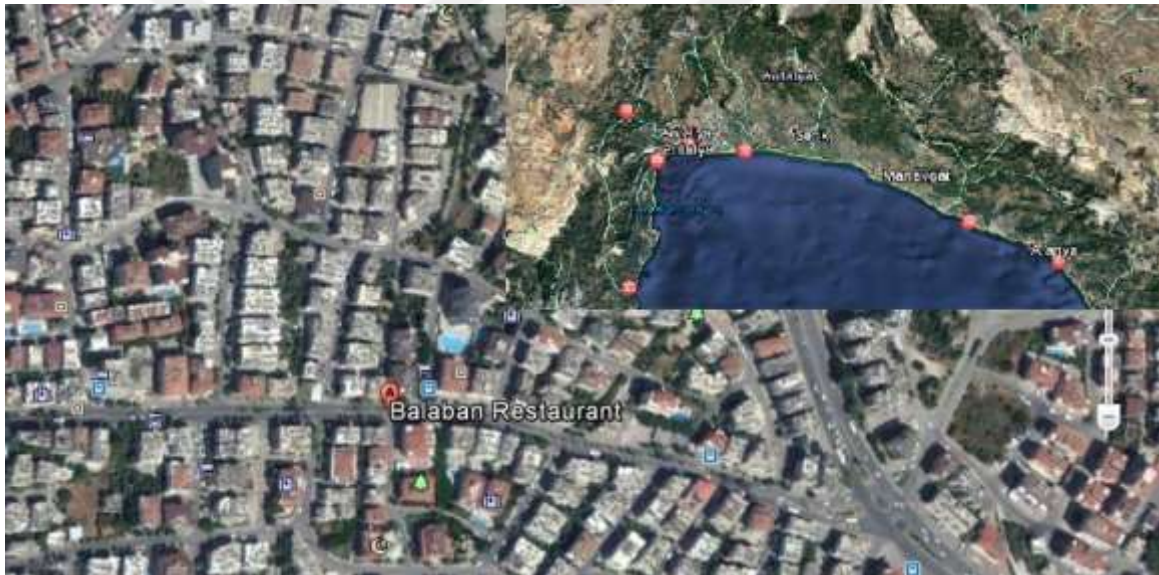
3.MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Çalışmada kullanılan materyal, Antalya'nın Alanya ilçesinde işlek bir cadde üzerinde bulunan ve koordinatları 36°54'50.8"N 32°00'46.7"E şeklinde olan, fastfood ve alakart hizmeti veren bir restorandan sağlanmıştır. Çalışmada restoran mutfağında, yemek hazırlığı, sunumu ve sonrasında oluşan yemek atıkları (organik atık), kağıt atıklar, plastik atıklar, karton atıklar, metal ve cam atıkları ile lavabolarda oluşan kağıt havlular (kağıt atık) gibi katı atıklar materyal olarak kullanılmıştır.

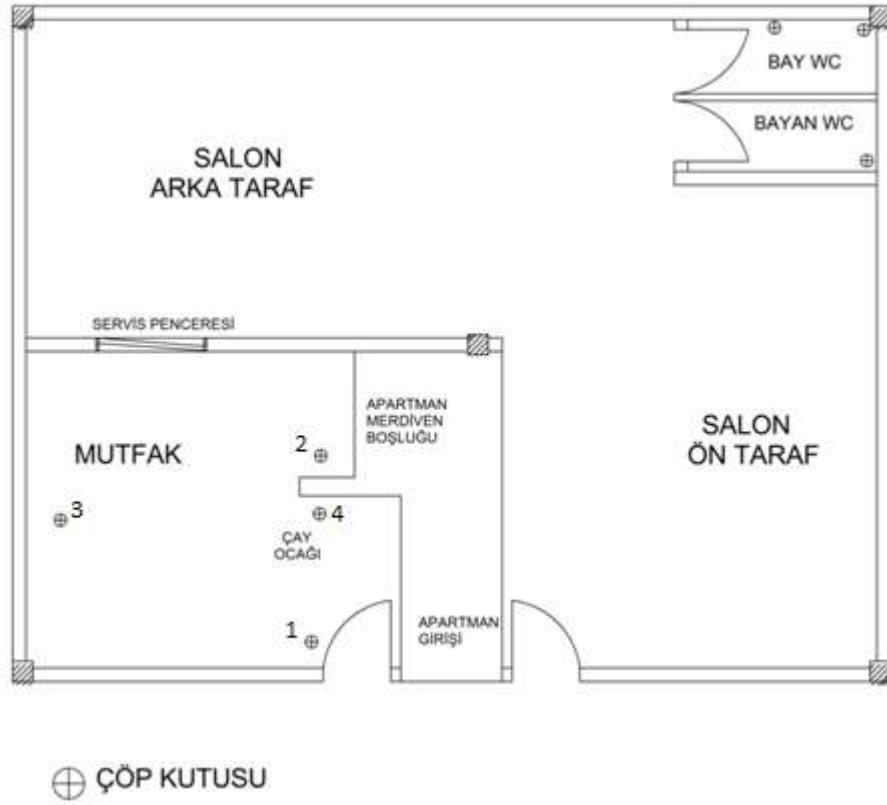
3.2. Yöntem

Çalışmanın yapıldığı Balaban Restoran, Antalya'nın Alanya ilçesi merkezinde bulunmaktadır.

Şekil 3.1. Restoran'ın uydu görüntüsü.

Restoranda oluşan katı atıklar, restoran mutfağında bulunan 4 adet çöp kutusunda toplanmıştır. Daha çok kağıt ve plastik gibi ambalaj atıklarının yoğun olduğu 1. çöp kutusu mutfak girişinde, 2. çöp kutusu bulaşıkhanne bölümünde bulunmakta ve o bölümde daha çok yemek (organik) atıkları toplanmaktadır. 3. çöp kutusu yemeklerin yapıldığı ve hazırlıkların tamamlandığı yerde, 4.çöp kutusu ise yine mutfakta döner tezgahlarının yakınında bulunmaktadır (Şekil 3.2. ve 3.3.). 1. ve 4. çöp kutularında daha yoğun olarak ambalaj (kuru) atıklar, 2. ve 3. çöp kutularında ise daha yoğun olarak organik (yaş) atıklar bulunmaktadır. Lavabolarda oluşan katı atıklar (kağıt havlu) birleştirilip, 1 çöp kutusuna dahil edilmiştir.

Şekil 3.2. Restoran çizimi ve örnekleme noktaları.

Şekil 3.3. Atık toplama alanı ve örnekleme noktaları.

Restoranda oluşan katı atıklar, her ayın ilk 3 haftası Şekil 3.2. ve Şekil 3.3. 'de belirtilen ve mutfakta bulunan 4 adet çöp kutusunda toplanmıştır. Toplanan bu atıkların, her günün sonunda, tüm çöp kutularında toplanan katı atıklar için ayrı ayrı olmak üzere, dijital el terazisi ve sanayi tipi terazi ile tartımı yapılmış, oluşan katı atığın miktarı belirlenmiş ve kayıt altına alınmıştır. Bu ölçüm 1 yıl boyunca her gün gerçekleştirilmiştir (Şekil 3.4).

Şekil 3.4 Atıkların tartım işleminde kullanılan dijital el tartısı ve sanayi tipi tartı.

Ayrıca 1 yıl boyunca tartımı yapılan katı atıklar, her ayın son 1 haftası türlerine göre kuru ve yaş atıklar olarak, kuru atıklarda kendi içerisinde türlerine göre ayrılarak, kağıt, karton, plastik, metal ve cam atık olarak toplanmıştır (Şekil 3.5). Türlerine göre ayrılan bu katı atıkların yine her günün sonunda dijital el tartısı, sanayi tipi tartı ve elektronik hassas mutfak terazisi ile tartım işlemi yapılmış ve kayıt altına alınmıştır. Böylelikle katı atıkların türlerine göre oluşan miktarlarının da tespiti yapılmıştır.

Şekil 3.5. Kuru ve yaş atıkların türlerine göre ayrılması.

Bir yıla ait tüm sonuçlar mevsimsel, ay ve türlerine göre değerlendirilmiş, oluşan katı atık miktarı, türlerine göre ayrılan atıkların miktarları ve çeşitliliği ile kişi başına düşen ortalama atık miktarlarının tespiti yapılmıştır.

3.2.1. Kazanç Hesabı

Elde edilen sonuçların, atıkların atık borsasında 2016 yılına ait değerlerinde sağlayacağı getiriler ya da alternatif kazanımları hesaplanmıştır. Yıllık oluşan atık miktarı, 2016 yılına ait atıkların kg başına ücreti ile çarpılarak olası kazanç hesaplanması yapılmıştır.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. Bulgular

Restoranda 4 adet çöp kutusunda toplanan katı atıklar, her ayın ilk 3 haftası, gün sonunda her çöp kutusu için ayrı ayrı olmak üzere tartılmış ve kayıt altına alınmıştır. Son 1 hafta ise katı atıklar türlerine göre ayrılarak günlük tartılmış ve oluşan miktarları belirlenmiştir (Şekil 4.1). Bu çalışma, 1 yıl boyunca devam etmiştir.

Şekil 4.1. Restoranda oluşan atık türleri (a: yaş atık(organik atık), b: kağıt atıkları, c: plastik ve metal atıkları, d: plastik ve cam atıkları).

Bir yıl boyunca süren atık toplama işlemlerinin sonunda gerçekleştirilen incelemelerde en fazla atık miktarının Temmuz ayında, en az atık miktarının ise Ocak ayında olduğu gözlemlenmiştir. Ocak ve Temmuz ayına ait günlük tartım sonuçları Tablo 4.1. ve Tablo 4.2.' de verilmiştir. Karakterizasyon haftası, katı atıkların türlerine göre ayrıldığı her ayın son bir haftalık bölümünü ifade etmektedir. Tüm aylara ait günlük tartım sonuçları ise ekte verilmiştir.

Tablo 4.1. Ocak 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları.

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.01.2016	95	4140	2950	7100	5150	19340	203.6
02.01.2016	98	3500	3100	7000	5250	18850	192.3
03.01.2016	140	5400	1500	3150	3550	13600	97.1
04.01.2016	95	8150	3550	3500	550	15750	165.8
05.01.2016	95	3200	2550	2600	8800	17150	180.5
06.01.2016	133	1250	2700	3500	3750	11200	84.2
07.01.2016	86	3900	1900	3050	5500	14350	166.9
08.01.2016	165	4200	2200	3550	1900	11850	71.8
09.01.2016	117	6600	5900	8800	3700	25000	213.7
10.01.2016	124	3300	4309	5000	4900	17509	141.2
11.01.2016	126	3800	3700	4500	4000	16000	127.0
12.01.2016	122	7150	4900	3750	3950	19750	161.9
13.01.2016	135	7000	3500	5800	4900	21200	157.0
14.01.2016	105	4300	3550	5900	4400	18150	172.9
15.01.2016	155	8300	9500	10550	3800	32150	207.4
16.01.2016	146	9055	5200	6800	4500	25555	175.0
17.01.2016	121	5900	6200	4550	13200	29850	246.7
18.01.2016	106	6300	8200	9250	6350	30100	284.0
19.01.2016	130	4600	5450	6000	7250	23300	179.2
20.01.2016	146	4250	5750	9350	6700	26050	178.4
21.01.2016	105	4200	5350	5550	7550	22650	215.7
22.01.2016	159	5900	2600	3850	1100	13450	84.6
23.01.2016	85	2950	4550	3050	7400	17950	211.2
24.01.2016	74	KARAKTERİZASYON HAFTASI				17178	232.1
25.01.2016	115					16657	144.8
26.01.2016	96					16354	170.4
27.01.2016	94					18717	199.1
28.01.2016	103					18118	175.9
29.01.2016	120					19691	164.1
30.01.2016	127					13396	105.5
31.01.2016	90					11459	127.3
Toplam	3608	117345	99109	126150	118150	592324	164

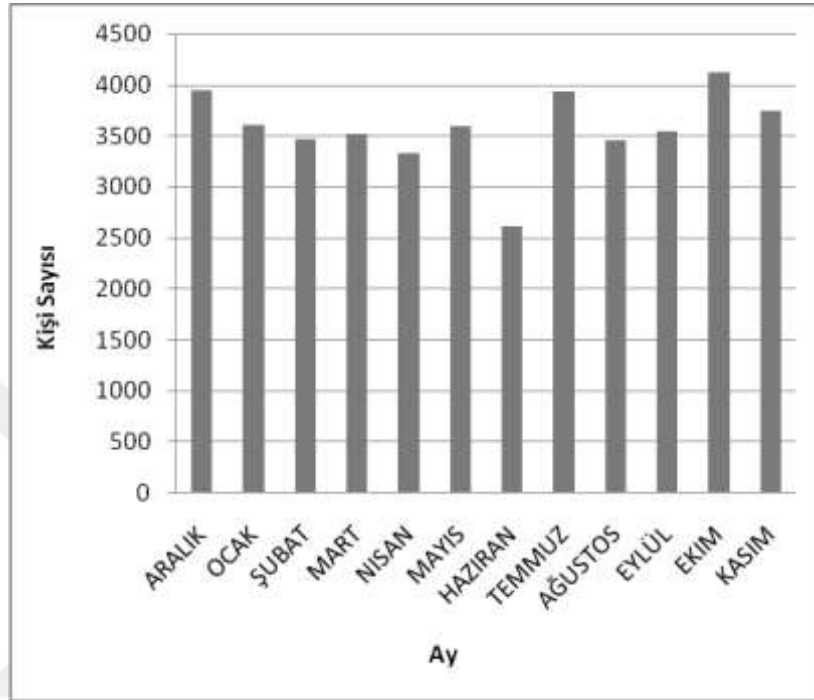
Ocak ayında oluşan katı atık miktarı yaklaşık 592 kg' dır. Bu ayda restorana giriş yapan toplam müşteri sayısı 3608 kişi olarak görülmüş, kişi başına düşen günlük ortalama atık miktarı 164 g olarak bulunmuştur. En fazla atığın yaklaşık 126 kg ile 3. çöp kutusunda toplanmış olduğu

bulunmuştur. Ocak ayında en az atık oluşumunun 11,2 kg ile 06.01.2016 tarihinde, en fazla atık oluşumun ise 30,1 kg ile 18.01.2016 tarihinde gerçekleştiği tespit edilmiştir (Tablo 4.1.).

Tablo 4.2 Temmuz 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları.

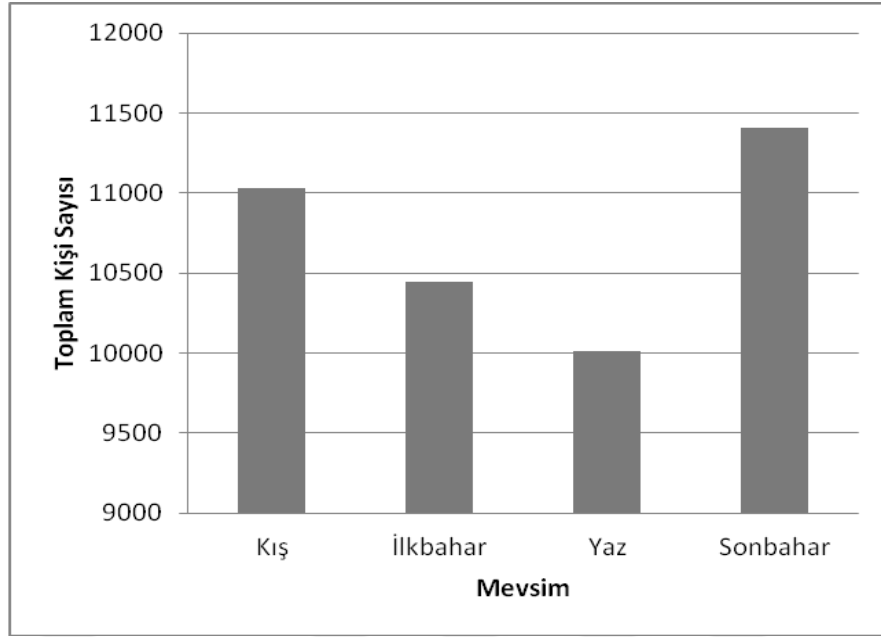
Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.07.2016	105	3210	8000	6800	4830	22840	217,5
02.07.2016	102	3500	4060	4220	2200	13980	137,1
03.07.2016	109	4750	10700	6200	5800	27450	251,8
04.07.2016	130	7200	8700	11200	6900	34000	261,5
05.07.2016	135	7990	8340	8800	5200	30330	224,7
06.07.2016	152	10200	16300	10800	5250	42550	279,9
07.07.2016	142	9000	10020	10450	10150	39620	279,0
08.07.2016	205	10300	20200	12250	8400	51150	249,5
09.07.2016	160	7500	12750	11460	9330	41040	256,5
10.07.2016	130	7500	4700	5000	4500	21700	166,9
11.07.2016	142	8100	11250	8750	11150	39250	276,4
12.07.2016	126	5450	7600	7800	6100	26950	213,9
13.07.2016	165	9000	7250	7350	5540	29140	176,6
14.07.2016	138	8330	9150	7780	7600	32860	238,1
15.07.2016	142	8500	12950	12450	12650	46550	327,8
16.07.2016	148	6150	9550	9260	3100	28060	189,6
17.07.2016	106	7370	9700	4000	4100	25170	237,5
18.07.2016	132	7500	9550	11550	9250	37850	286,7
19.07.2016	96	6560	9680	7350	11700	35290	367,6
20.07.2016	110	8900	7800	8600	7000	32300	293,6
21.07.2016	127	8820	9850	9100	6300	34070	268,3
22.07.2016	145	8150	11800	8400	6100	34450	237,6
23.07.2016	107	10650	8520	12220	7430	38820	362,8
24.07.2016	92	6250	4200	3500	4730	18680	203,0
25.07.2016	121	KARAKTERİZASYON HAFTASI				45489	375,9
26.07.2016	108					32003	296,3
27.07.2016	125					42956	343,6
28.07.2016	108					28085	260,0
29.07.2016	130					42421	326,3
30.07.2016	94					31530	335,4
31.07.2016	104					20076	193,0
Toplam	3936	180880	232620	205290	165310	1026660	260,8

Temmuz ayında oluşan toplam katı atık miktarı yaklaşık 1027 kg olarak bulunmuştur. Bu ayda restorana giriş yapan toplam müşteri sayısı 3936 kişi ve bu aya ait kişi başına düşen ortalama atık miktarı 260 g olarak bulunmuştur. En fazla atığın yaklaşık 232 kg ile 2. çöp kutusunda biriktiği görülmüştür. Bu ay en fazla atık 51,1 kg ile 08.07.2016 tarihinde, en az atık ise yaklaşık 14 kg ile 02.07.2016 tarihinde oluşmuştur. (Tablo 4.2.).

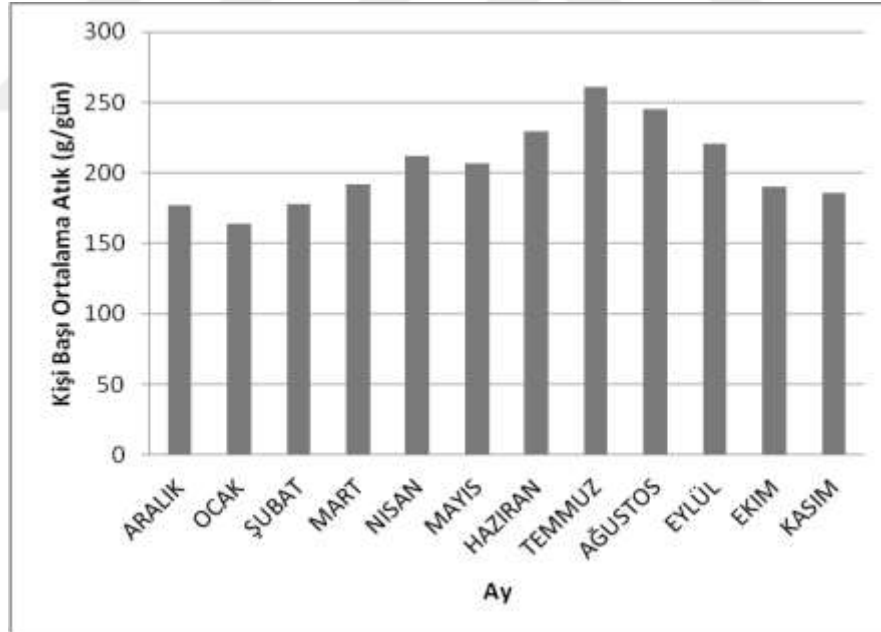
Şekil 4.2. Aylara göre kişi sayısında yaşanan değişim.

Şekil 4.2.' de görüldüğü gibi kişi sayısındaki artış en fazla Aralık, Temmuz ve Ekim aylarında yaşanmıştır. Haziran ayında ise ciddi seviyede bir azalış görülmektedir. Haziran ayındaki restorana giriş yapmış kişi sayısı 2611 kişi iken, bir sonra ki ay temmuz ayındaki müşteri sayısında yaklaşık 1,5 katına denk gelen bir artış görülmüş ve bu sayı 3936 kişiye ulaşmıştır. Ekim ayındaki müşteri sayısı ise 4119 kişi olarak tespit edilmiştir.

Şekil 4.3. Kişi sayısının mevsim bazında değerlendirilmesi.

Mevsimsel bazda inceleme yapıldığında, en fazla restoranı ziyaret eden kişi sayısının sonbahar döneminde, en az kişi sayısının ise yaz döneminde olduğu görülmüştür (Şekil 4.3.).

Şekil 4.4. Aylara göre kişi başına düşen ortalama atık miktarı (g).

Şekil 4.4. 'de görüldüğü gibi kişi başına düşen atık miktarı en fazla temmuz ayındadır. En fazla kişi sayısı Ekim ayında olmasına rağmen kişi başına düşen en yüksek atık miktarına Temmuz ayında ulaşılmıştır.

4.1.1. Türlerine Göre Ayrılan Katı Atıklar

Bir yıl boyunca gerçekleştirilen katı atık toplama ayrıştırma ve ölçüm işlemlerinde, atıklar her ayın son bir haftası kuru ve yaş atık olarak ayrı ayrı toplanmış, kuru atıklar da kendi içersinde kağıt-karton, plastik, cam ve metal olarak türlerine göre ayrılarak toplanmış ve tartım işlemi gerçekleştirilmiştir. Her ayın son bir haftasındaki veriler değerlendirilerek bir yıllık tahmini veriler elde edilmiştir.

Bir yıl boyunca yapılan çalışmalar sonucu gerçekleştirilen incelemelerde, en fazla yaş ve kuru atığın Temmuz ayında, en az yaş ve kuru atığın ise Ocak ayında olduğu bulunmuştur.

Tablo 4.3. 25-31 Temmuz 2016 tarihine ait türlerine bağlı katı atık miktarları.

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
25.07.2016	121	14050	2000	82	1683	3874	21689	23800	45489
26.07.2016	108	9600	2400	272	521	150	12943	19060	32003
27.07.2016	125	13850	3600	1180	1076	450	20156	22800	42956
28.07.2016	108	9200	1850	64	581	250	11945	16140	28085
29.07.2016	130	10550	2990	305	926	2250	17021	25400	42421
30.07.2016	94	10040	1810	590	140	450	13030	18500	31530
31.07.2016	104	6700	1000	205	301	0	8206	11870	20076
Toplam	790	73990	15650	2698	5228	7424	104990	137570	242560

Tablo 4.3' deki verilerde incelemeler yapıldığında, 1 haftalık verilere dayanarak toplam yaş atığın yaklaşık 137,5 kg, toplam kuru atığın ise yaklaşık 105 kg olduğu görülmüştür. Atıklar türlerine göre ayrıldığında, en fazla oluşan atık miktarının yaş atığa ait olduğu bulunmuştur. Bu durumun diğer tüm aylarda da geçerli olduğu görülmüştür. Yaş atığı ise kağıt-karton atıkları takip etmiş ve yine diğer bütün aylarda da kağıt-karton atığının yaş atıktan sonra en fazla oluşan atık çeşidi olduğu tespit edilmiştir. Temmuz ayına ait 1 haftalık verilerde oluşan kağıt-karton atık miktarı ise 81,4 kg' dır. Metal atığı ise yaklaşık 2,7 kg ile en az atığı oluşturmaktadır.

Tablo 4.4. 24-31 Ocak 2016 tarihine ait türlerine bağlı katı atık miktarları.

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g/gün)					Toplam Kuru Atık (g/gün)	Toplam Yaş Atık (g/gün)	Toplam Katı Atık (g/gün)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
24.01.2016	74	4800	1150	83	45	0	6078	11100	17178
25.01.2016	115	5550	1600	57	0	1200	8407	8250	16657
26.01.2016	96	5800	1750	0	154	0	7704	8650	16354
27.01.2016	94	5500	1450	17	0	0	6967	11750	18717
28.01.2016	103	5250	1350	68	0	200	6868	11250	18118
29.01.2016	120	3830	1070	26	0	1665	6591	13100	19691
30.01.2016	127	4920	1310	41	275	0	6546	6850	13396
31.01.2016	90	4650	1040	15	154	0	5859	5600	11459
Toplam	819	40300	10720	307	628	3065	55020	76550	131570

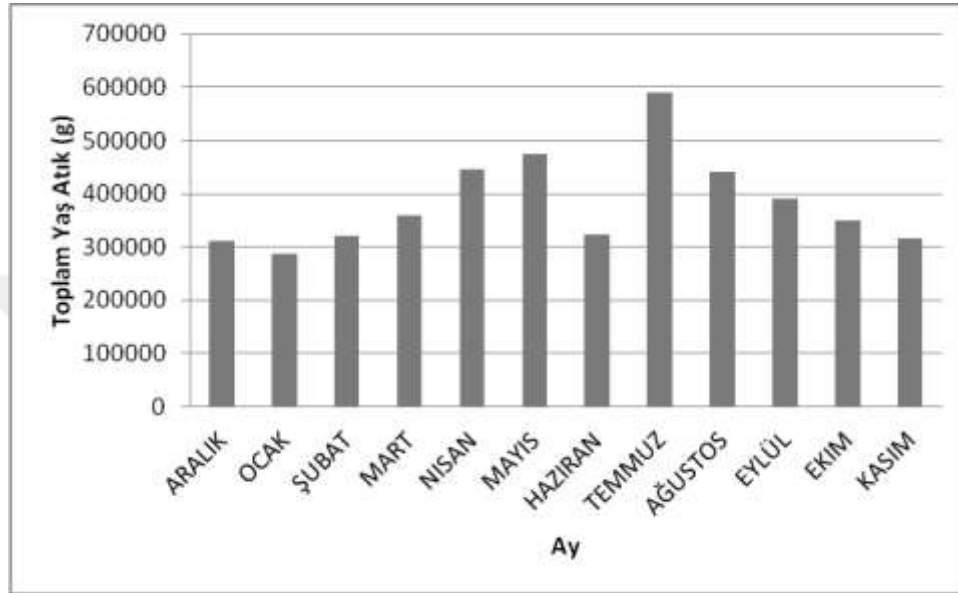
Tablo 4.4' deki verilerde incelemeler yapıldığında ise Ocak ayının son 8 gününün toplamına ait yaş atığın yaklaşık 76,5 kg, toplam kuru atığın ise yaklaşık 55 kg olduğu bulunmuştur. Ocak ayına ait 8 günlük verilerde oluşan kağıt-karton atık miktarının yaklaşık 43,3 kg, plastik atık miktarının ise yaklaşık 10,7 kg olduğu tespit edilmiştir. Kuru atıklar arasında en fazla atığı kağıt-karton atıkları oluşturmakta onu ise plastik atıkları takip etmektedir. Bu durum yine diğer bütün aylarda da geçerlidir. Tüm aylara ait veriler ekte verilmiştir.

Tablo 4.5. Türlerine göre ayrılmış katı atıkların aylara göre günlük ortalama miktarları (g).

AY/YIL	Günlük Atık Ortalaması (g/gün)					
	Kağıt -Karton	Plastik	Cam	Metal	Kuru Atık	Yaş Atık
Ara.15	8263,7	1782,5	73,5	77,4	10197,1	10393,7
Oca.16	5420,6	1340,0	78,5	38,4	6877,5	9568,7
Şub.16	6598,6	1522,1	83,7	43,1	8247,6	10661,4
Mar.16	7812,8	1644,3	336,9	152,9	9946,9	11964,3
Nis.16	7601,6	1573,3	311,6	137,2	9623,8	14860,0
May.16	8971,4	2020,0	253,7	187,0	11432,1	15811,4
Haz.16	5080,0	2280,0	217,0	264,0	7841,0	10747,1
Tem.16	11630,6	2235,7	746,9	385,4	14998,6	19652,9
Ağu.16	7251,4	2104,3	293,7	113,7	9763,1	14714,3
Eyl.16	9035,0	2153,3	144,8	106,2	11439,3	13041,7
Eki.16	8192,9	2291,4	181,9	152,4	10818,6	11684,3
Kas.16	7361,4	2107,1	103,1	203,9	9775,6	10510,0

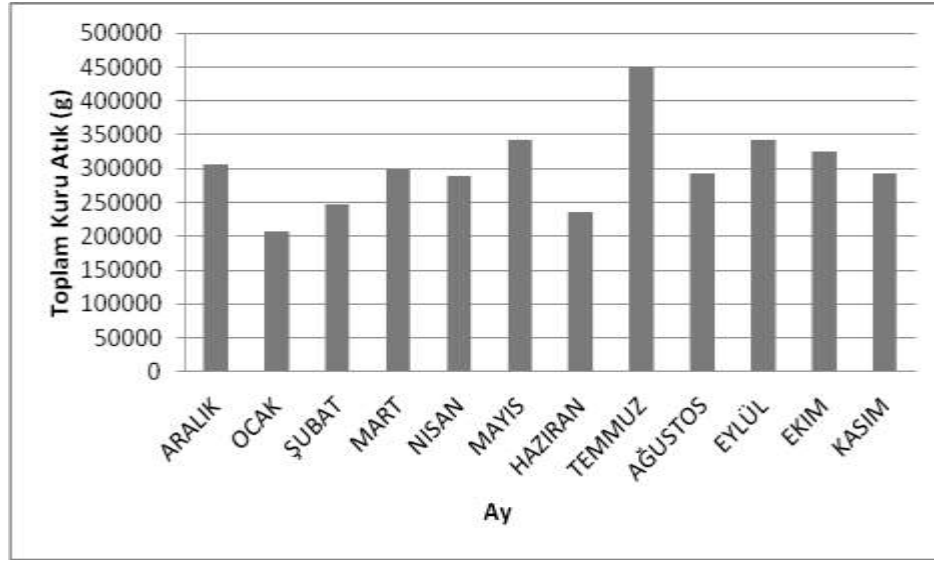
Tablo 4.5 ' de görüldüğü üzere yaş-organik atık miktarı, kuru atıkların tamamından daha fazladır. Kuru atıklar da ise kağıt-karton atık ortalaması en fazla atık olmakla birlikte, neredeyse

kuru atıkların % 77 'sini kağıt-karton atıkları oluşturmaktadır. En fazla yaş ve kuru atık ortalamasının Temmuz ayında olduğu bulunmuştur. Temmuz ayında oluşan günlük yaş atık ortalaması yaklaşık 19,6 kg, kuru atık ortalaması günlük yaklaşık 15 kg olarak bulunmuş olup, kuru atıkların yaklaşık 11,6 kg' nı kağıt-karton atıkları oluşturmaktadır. Tablo 4.5.'de görüldüğü gibi cam ve metal atıkları tüm aylarda da diğer kağıt-karton, plastik ve yaş atıklara göre oldukça azdır.

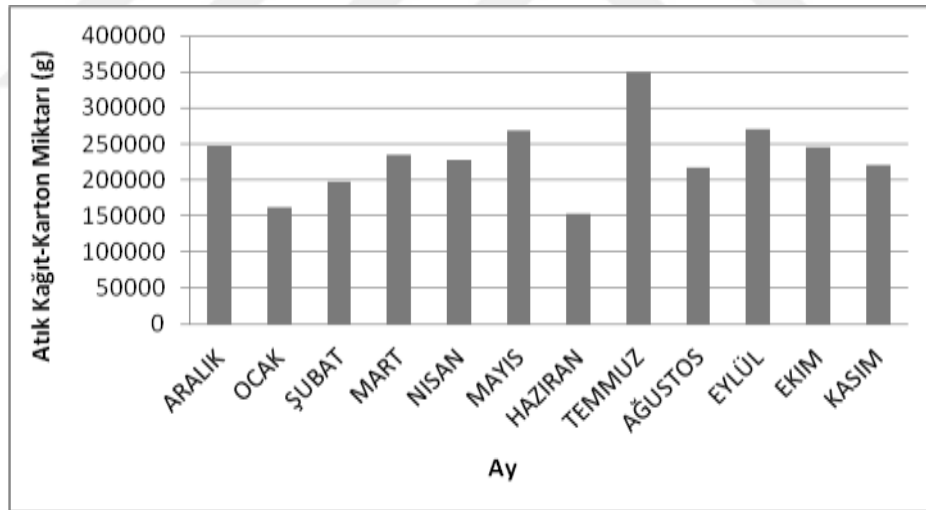
Şekil 4.5. Aylara göre oluşan toplam yaş atık miktarları (g).

Tablo 4.5. ve Şekil 4.5 'de görüldüğü gibi oluşan en fazla yaş atığın günlük ortalama 19,6 kg ile Temmuz ayında olduğu ve en düşük yaş atık ortalamasının ise günlük yaklaşık 9,5 kg ile Ocak ayında olduğu bulunmuştur. Ocak ayında itibaren yaş atıklarda düzenli bir artış görülmekte, Haziran ayında ise net bir düşüş yaşanmaktadır. Temmuz ayında tekrar yükselişe geçen yaş atıklarda Kasım ayına doğru düzenli bir azalış söz konusudur.

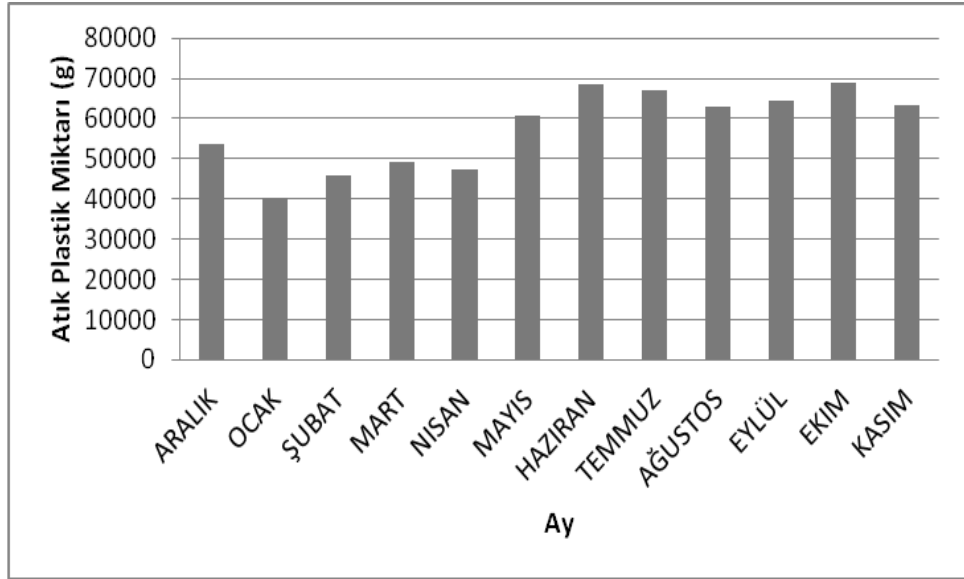
Şekil 4.6. Aylara göre oluşan toplam kuru atık miktarları(g).

Şekil 4.6. 'de kuru atıkların yaz ve onu devam eden sonbahar aylarında fazla olduğu görülmektedir. En fazla kuru atığın Temmuz ayında, en az kuru atığın ise Ocak ayında oluştuğu bulunmuş olup Haziran ve Ocak aylarındaki kuru atıklardaki azalma net bir şekilde görülmektedir.

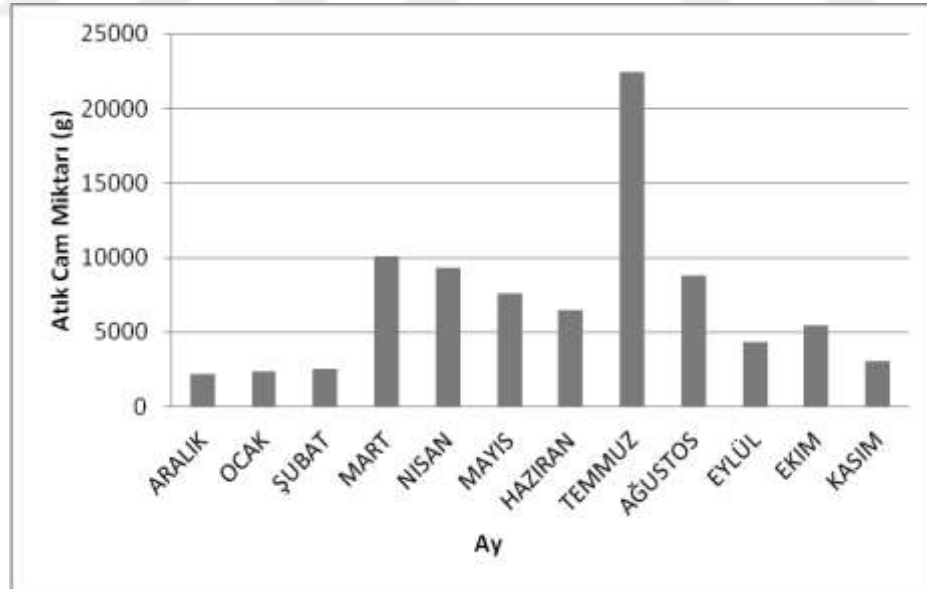
Şekil 4.7. Aylara göre oluşan kağıt-karton atık miktarları (g).

Kağıt-karton atıkları kuru atıkların yaklaşık % 77 'sini oluşturmaktadır. Şekil 4.7.' de görüldüğü gibi en fazla kağıt-karton atığının Temmuz ayında oluştuğu, bu ayda günlük ortalama 11,6 kg kağıt-karton atığının oluştuğu bulunmuştur. En az kağıt-karton atığı ise Haziran ve Ocak aylarında oluşmuştur. Haziran ayındaki oluşan kağıt-karton atığı günlük ortalama yaklaşık 5 kg, Ocak ayında ise yaklaşık 5,4 kg olarak tespit edilmiştir (Tablo 4.5.).

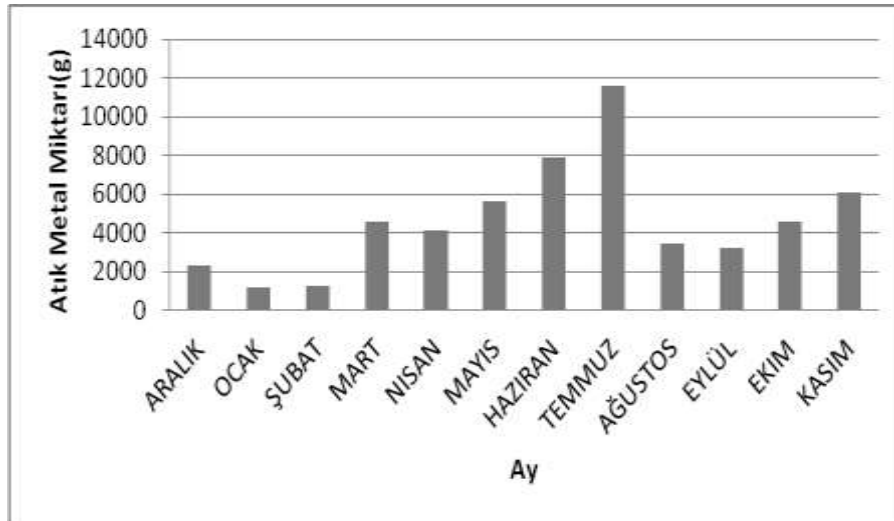

Şekil 4.8. Aylara göre oluşan plastik atık miktarları (g).

Plastik atıklar, kağıt-karton atıklarından sonra kuru atıklar arasında en fazla oluşan atık çeşididir. Plastik atıkların Şekil 4.8.' de görüldüğü gibi yaz aylarında arttığı tespit edilmiştir. Miktar olarak en fazla Ekim ve Haziran ayında oluşan plastik atıklar, Ekim ve Haziran ayında günlük ortalama yaklaşık 2,5 kg olarak, en az plastik atık ise Ocak ayında yaklaşık 1,5 kg olarak bulunmuştur (Tablo 4.5.).

Şekil 4.9. Aylara göre oluşan atık cam miktarları (g).

Şekil 4.10. Aylara göre oluşan atık metal miktarları(g).

Cam ve metal atıkları diğer kağıt-karton, plastik veya yaş atıklara göre oldukça az oluşmaktadır. Şekil 4.9. ve Şekil 4.10.'daki verilere göre metal ve cam atıkları en fazla Temmuz ayında oluşmuş, cam atığı en az Aralık ayında, metal atığı ise en az Ocak ayında oluşmuştur. Metal ve cam atıklarının bahar ve yaz aylarında artış sağladığı net bir şekilde görülmektedir. Temmuz ayında oluşan günlük ortalama cam atık miktarı yaklaşık 0,74 kg, metal atık miktarı ise 0,38 kg olarak bulunmuştur (Tablo 4.5).

Tüm veriler incelendiğinde, oluşan toplam katı atık miktarları ve aylara göre oluşan günlük ortalama katı atıklar ile günlük kişi başına düşen atık miktarları şu şekilde bulunmuştur;

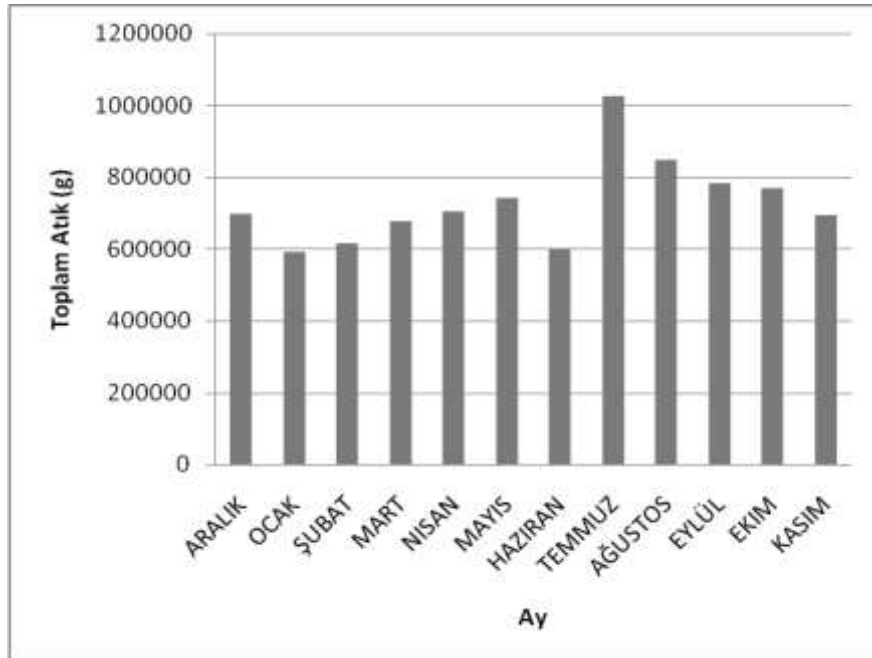
Tablo 4.6. Restoran' a gelen kişi sayısı ve katı atık miktarları(g) ile kişi başı ortalama atık miktarları(g).

AY/YIL	TOPLAM KİŞİ SAYISI	TOPLAM KATI ATIK(g)	KİŞİ BAŞI ORTALAMA ATIK(g)
Ara.15	3945	698117	177,0
Oca.16	3608	592324	164,2
Şub.16	3474	616523	177,5
Mar.16	3519	676558	192,3
Nis.16	3326	704393	211,8
May.16	3597	742665	206,5
Haz.16	2611	597847	229,0
Tem.16	3936	1026660	260,8
Ağu.16	3462	847362	244,8
Eyl.16	3544	781396	220,0
Eki.16	4119	770332	187,1
Kas.16	3741	694879	185,7
TOPLAM	42848	8749056	204,1

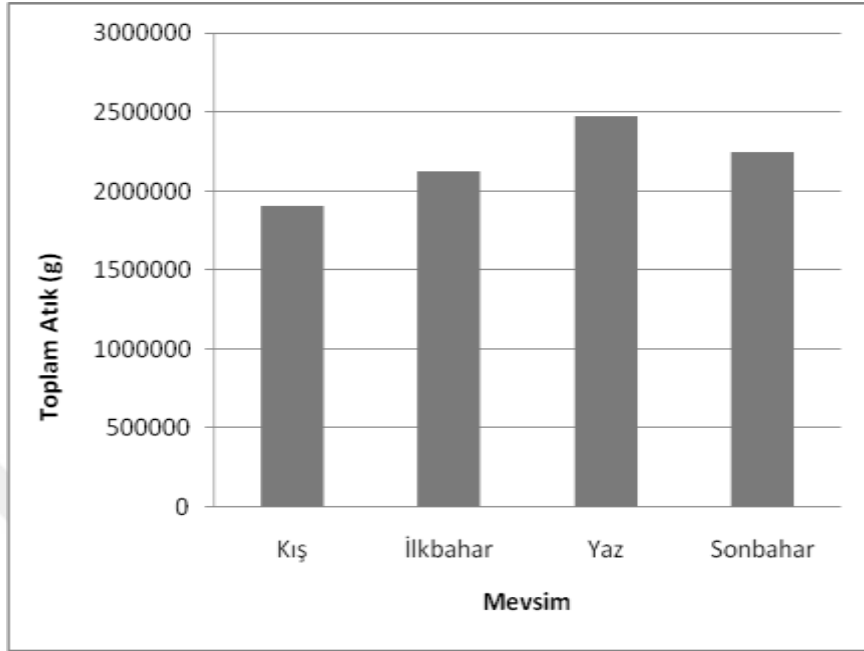
Tablo 4.7. Her ay için günlük katı atık ortalamaları(g).

AY/YIL	GÜNLÜK ORTALAMA KİŞİ SAYISI	GÜNLÜK KATI ATIK ORTALAMASI (g/gün)
Ara.15	127	22519,9
Oca.16	116	18968,2
Şub.16	120	21259,4
Mar.16	113	21824,4
Nis.16	111	23479,8
May.16	116	23992,5
Haz.16	87	19928,2
Tem.16	127	33118,1
Ağu.16	112	27334,3
Eyl.16	118	26062,7
Eki.16	132	24849,4
Kas.16	125	23162,6

Tablo 4.6. ve Tablo 4.7. görüldüğü gibi, 1 yıl boyunca gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda oluşan toplam katı atık miktarı yaklaşık 8750 kg olarak bulunmuştur. Restoran’da en fazla atık üretimin olduğu ay Temmuz ayıdır. Temmuz ayında oluşan toplam katı atık miktarı yaklaşık 1026 kg, en düşük atık üretiminin olduğu dönem ise Ocak ayıdır ve bu ayda oluşan toplam katı miktarı 592 kg olarak bulunmuştur. Kişi sayısı Ekim ayında daha fazla olmasına rağmen, katı atık miktarı en fazla Temmuz ayında oluşmuştur.

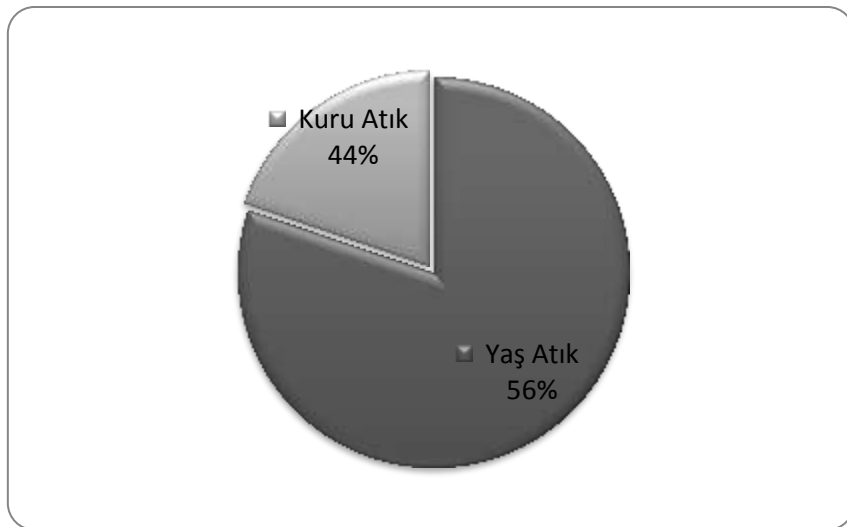
Şekil 4.11. Aylara göre oluşan toplam katı atık miktarları (g).

Katı atık miktarlarının yaz ve sonbahar mevsiminde artış yaşadığı, Haziran ayında yaşanan düşüşten sonra temmuz ayında yaklaşık 1,7 kat bir artış olduğu görülmüştür (Şekil 4.11.).

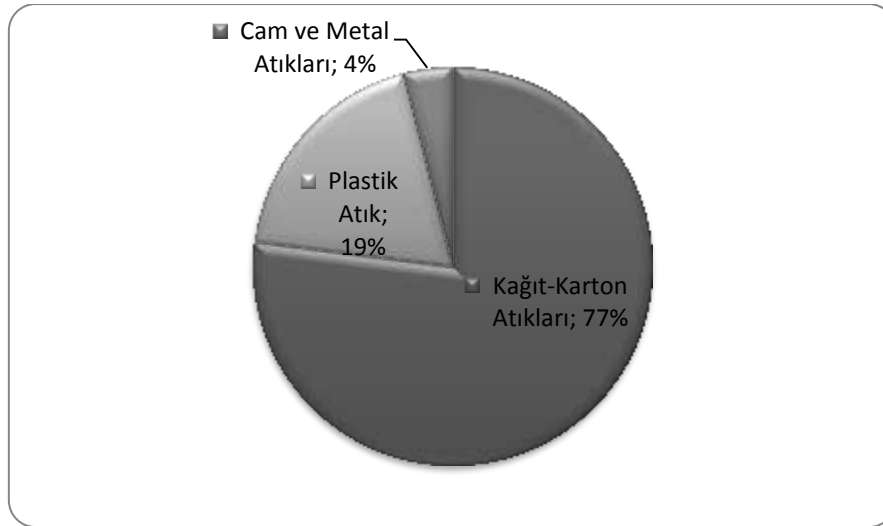

Şekil 4.12. Mevsimsel değişikliklere göre atık miktarlarındaki değişim (g).

Şekil 4.12.'de yapılan incelemelerde, yaz ve sonbahar mevsimlerinde, katı atık miktarındaki artış görülmektedir. En düşük atık miktarının ise kış mevsiminde olduğu görülmüştür. Yaz mevsiminde oluşan toplam katı atık miktarı yaklaşık 2472 kg, kış mevsiminde oluşan toplam katı atık miktarı ise 1907 kg olarak bulunmuştur.

Şekil 4.13. Türlerine göre ayrılan katı atıkların yüzdesel oranı (%).

Şekil 4.14. Türlerine göre ayrılan kuru atıkların yüzdesel oranı (%).

Yapılan çalışmada, 1 yıl boyunca oluşan katı atık miktarı yaklaşık 8750 kg olarak bulunmuştur. Oluşan bu atıkların yaklaşık %56'lık kısmını yaş (organik) atık, % 44'lük kısmını ise kuru (ambalaj) atıklar oluşturmaktadır (Şekil 4.13.). Yine kuru atıklarda kendi içersinde sınıflandırıldığında en fazla kuru atığı, kağıt-karton atığı, daha sonra ise plastik atıkların oluşturduğu bulunmuştur. Kuru atıkların %77' lik kısmını kağıt-karton atıkları, %19'lık kısmını plastik atıklar, kalan %4'lük bölümünü ise cam ve metal atıkları oluşturmaktadır (Şekil 4.14.). Katı atıkların türlerine göre ayrıştırıldığı her ayın son haftasındaki 1 haftalık veriler incelendiğinde, bir yılda oluşan yaş atık miktarının yaklaşık 4900 kg, kuru atıklar arasında en fazla oluşan kağıt-karton atık miktarı ise yılda yaklaşık 2960 kg, oluşan plastik atık miktarı ise yaklaşık 730 kg, metal ve cam miktarı toplamı ise yaklaşık 160 kg olarak bulunmuştur.

4.1.2. Kazanç Hesabı

Elde edilen sonuçlardan ve literatürde incelenen çalışmalardan yola çıkılarak; uygulanabilir ayrıştırma teknikleri kullanıldığında elde edilecek kağıt-karton, plastik metal ve cam miktarlarının günümüz koşullarında değerlendirilmesi neticesinde, atık borsası ve atıkların fiyatları düşünüldüğünde [47], Tablo 4.8.'deki sonuçlara varılmıştır.

Tablo 4.8. Kuru atıkların geri dönüşümü sonucu getiri hesabı.

Aralık 2015- Kasım 2016							
Toplam Kuru Atık Miktarı (kg)		3850		Yıllık Getiri Hesabı (TL)			
Kağıt-Karton (kg)	Plastik (kg)	Metal (kg)	Cam (kg)	Kağıt-Karton	Plastik	Metal	Cam
2960	730	63	97	1272,80	730,00	151,20	9,70
0,43 TL/kg*	1 TL/kg*	2,40 TL/kg*	0,1 TL/kg*	Yıllık Getiri		2163,70	

*: Atık borsasından alınan birim fiyatlar [47]

Kuru atıkların geri dönüşüm tutarları incelendiğinde 2016 yılının verileri ve birim fiyatlarına göre yıllık toplam 2.163,70 TL' lik bir kazanç olacağı bulunmuştur. En çok getiriye 1.272,80 TL ile kağıt-karton atığı sağlamaktadır. En az kazanç ise 9,70 TL ile cam atığından gelmektedir (Tablo 4.8).

4.2. Tartışma

Alanya'da turizm sezonu her sene Mayıs ayında başlar ve Ekim ayının sonlarına doğru devam eder. Fakat 2016 yılında yaşanan terör olayları ve ramazan ayının Haziran ayına denk gelmiş olması sebebiyle turizm sezonu Temmuz ayında başlamış ve kasım ayında son bulmuştur. Bu durumda çalışmanın yapıldığı 2016 yılı için müşteri sayısında ki değişimlere etki etmiştir (Tablo 4.9). Daha önceki sezonlarda incelemeler yapıldığında müşteri potansiyelinin bu ölçümlerden çok daha fazla olduğu, dolayısıyla oluşan katı atıkların da bu çalışmadaki bulunan verilerden daha da fazla olacağı tahmin edilmektedir [48].

Tablo 4.9. 2014-2016 yılları arası Alanya doluluk oranları(%) [48].

AY	YIL		
	2014	2015	2016
Ocak	36	38	35
Şubat	49	35	33
Mart	50	44	30
Nisan	40	44	37
Mayıs	76	67	46
Haziran	90	78	43
Temmuz	93	92	62
Ağustos	98	96	66
Eylül	95	83	65
Ekim	64	66	49
Kasım	56	77	*
Aralık	50	42	*

*belirlenememiştir.

En fazla katı atığın olduğu ay Temmuz ayı olarak belirlenmiştir (Tablo 4.2.). Kişi sayısının fazla olduğu ay Ekim (Şekil 4.2.) olmasına rağmen, katı atık oluşumu bakımından inceleme yapıldığında Temmuz ayında daha fazla katı atık olduğu görülmektedir. Temmuz ayında yaklaşık 1027 kg katı atık oluşumu gerçekleşmiştir. Kişi sayısının Ekimde fazla olmasına rağmen Temmuz ayında daha fazla katı atık oluşmasının sebebi, Temmuz ayında sıcaklıkların artması ile daha fazla içecek tüketilmesi ve daha önemli bir sebebi ise ramazan bayramını da içine alan Temmuz ayında, alakart ve porsiyon yiyecekleri tercih eden müşteri sayısında artış yaşanmasıdır. En az katı atık oluşumu ise ramazan ayının içine alan Haziran ayı ve kış döneminin her sene en kötü geçtiği bilinen Ocak ayıdır (Tablo 4.10). Her sene Temmuz, Ağustos, Eylül ve Ekim ayları yoğun geçmektedir. Dolayısıyla yaz ve sonbahar mevsiminde ki atık artış sebebi bu aylardaki yoğunluktan kaynaklanmaktadır.

Tablo 4.10. Antalya'ya gelen ziyaretçi sayılarının aylara ve yıllara göre değişimi [49].

AYLAR	YILLAR		
	2014	2015	2016
Ocak	116974	117746	95148
Şubat	158147	156005	108164
Mart	330291	322230	257441
Nisan	797141	651885	373764
Mayıs	1506809	1388037	639227
Haziran	1779151	1642032	712953
Temmuz	2046715	2036137	1013912
Ağustos	2020338	1953730	1007801
Eylül	1621491	1585690	934545
Ekim	1131009	1087831	791718
Kasım	283117	272926	140637
Aralık	151000	118591	106603
Toplam	11942183	11010610	6181913

Tablo 4.10' da verilen bilgiler ele alınarak, Ocak ayının verilen 3 yıl içinde en düşük ziyaretçi sayısına sahip olduğu, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarının ziyaretçi sayısının en fazla olduğu dönemi kapsadığı görülmüştür. Yapılan bu çalışmada da Ocak ayının en az müşteri sayısına sahip olan ve en az atık oluşan ay olduğu bulunmuştur. Yine çalışmanın yapıldığı yıl olan 2016 yılında diğer yıllara ele alınarak müşteri sayısında oldukça azalma olduğu tespit edilmiştir.

Sonbahar dönemindeki müşteri sayısındaki artış, hem turizmin iyi dönemlerinden olması hem de eğitim ve öğretim döneminin açılması ile öğrenci sayısının artmasından kaynaklıdır. Haziran ayında ki düşüş sebebi de ramazan ayının bu aya denk gelmesi ve yerli ile

yabancı turist sayısının az olmasından dolayıdır. Atık üretimlerinde mevsimsel değişiklikler, dini ve ulusal bayramlar, özel günler, yaşanan terör olayları ve bunun sonucu olarak halkın gelir kaynağının azalması ve çevresel faktörler oldukça etkili olmaktadır.

Atıklar yaş ve kuru atıklar olarak ayrıldığında turistlerin yoğun olduğu aylarda yaş atığın arttığı görülmüştür. Bunun da sebebi o aylarda gelen yerli ve yabancı turist müşterilerinin porsiyon ve servis yemeklerini daha çok tercih etmiş olmasıdır. Kış dönemlerinde daha çok fastfood ürünleri tercih edilmekte bu da atıkların daha çok kuru atık olarak oluşmasına sebebiyet vermektedir. Kuru atıkların Temmuz ayında artış olmasının sebebi yine o dönemdeki müşteri sayısı ve sıcaklıkların artmasıyla daha çok yemek ve içecek tüketilmesiyle alakalıdır.

Kuru atıkların türlerine ayrılmasıyla alakalı incelemeler yapıldığında; kağıt-karton atığının kuru atıkların büyük bir bölümünü oluşturduğu, plastik atıkların ise kağıt-karton atıklarından sonra en fazla oluşan 2. kuru atığı oluşturduğu tespit edilmiştir. Kağıt-karton atıklarının yine Temmuz ayında oldukça artış yaşadığı, çoğunluğunu tüm yıl boyunca satışında çok fazla bir değişiklik olmadığı boş ayran kutularının oluşturduğu plastik atıkların ise aylara göre incelemeleri yapıldığında; diğer atıklara göre daha dengeli artış ve azalışlar olduğu görülmüştür.

Depozitolu alkollü ve alkolsüz içecek satışlarından kaynaklı restoranda cam ve metal atıkları çok fazla oluşmamaktadır. Sıcakların artmasıyla birlikte cam ve metal atıklarda artış görülmüştür. Yine Temmuz ayında ki müşteri potansiyeli ve sayısından dolayı bu dönemde atık artışı yaşanmıştır.

Kazanç hesaplarında yapılan incelemelerde, kağıt-karton atıklarının geri kazanım için birim fiyatının çok olmamasına rağmen kağıt-karton atığın fazla olmasından kaynaklı yıllık iyi bir gelir elde edilebilmektedir. Metal ve cam atıklarının az oluşumundan dolayı iyi bir kazanç sağlanamamaktadır.

Türkiye’de 77.000 restoranda oluşan gıda atığının 325.000 ton/yıl olduğu belirlenmiştir [40]. Bu veriye göre bir restoranın gıda atığı yaklaşık 4200 kg/yıl olarak hesaplanmaktadır. Bir yıl boyunca Balaban Restoran’da yapılan çalışmalarda elde edilen verilerle karşılaştırıldığında hemen hemen bu veriye yakın bir sonuç ortaya çıkmış ve restoranda oluşan yaş (gıda) atığının yaklaşık 4900 kg/yıl olduğu bulunmuştur. Pekin’de ise 60000 restoranın 2009’da 1700 ton/gün, bir restoranın 10340 kg/yıl lokanta atığı ürettiği tespit edilmiştir[44]. Bu çalışmada ise oluşan toplam katı atık miktarı yaklaşık 8750 kg/yıl olarak bulunmuştur.

Ulusal Restoranlar Derneği (NRA)’nin yapmış olduğu çalışmalar sonucunda ABD’nde bir yiyecek ve içecek işletmesinin çöğ ağırlığının % 50-70 ‘ni organik atıkların oluşturduğu

tespit edilmiştir[24]. Bu çalışmada ise oluşan toplam katı atığın % 56' sının organik atık olduğu bulunmuştur.

Bu çalışmada, çalışmanın yapıldığı 2016 yılında, ülkede yaşanan terör olayları ve bunların sürüklediği ekonomik sıkıntılardan kaynaklı, yerli ve yabancı turist sayısında yaşanan azalmayla birlikte müşteri sayısında net bir azalış görülmüştür. 2016 yılından önce ve sonra ki yıllarda müşteri sayısı ve bununla birlikte üretim ve tüketim artmış, dolayısıyla katı atık miktarlarında da bir artış yaşanmıştır. Buna rağmen çalışmanın yapıldığı dönemde oluşan katı atık miktarı azımsanmayacak kadar fazladır.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Gerçekleştirilen çalışmada, Antalya ili Alanya ilçesinde bulunan bir restoranda, yeşil restoran hakkında çalışma yapılmış ve bir yıl boyunca oluşan katı atıkların çeşitliliği ve miktarı ile bu atıkların değerlendirilebilirliği incelenmiştir.

Çalışmada, restoranda oluşan atıklar yaş ve kuru atıklar olarak ayrılmış, kuru atıklar da kendi içerisinde kağıt-karton, plastik, cam ve metal olarak sınıflandırılmıştır. Bu atıkların çoğu çalışmada değerlendirilebilir ve geri kazanımı sağlanabilir olarak belirlenmiştir.

Yapılan çalışmada, bir yıl boyunca oluşan katı atık miktarı yaklaşık 8750 kg olarak bulunmuş, en fazla atık oluşumunun yaklaşık 1 ton ile Temmuz ayında olduğu tespit edilmiştir. Oluşan bu atıkların yaklaşık %56'lık kısmını yaş (organik) atık, % 44'lük kısmını ise kuru (ambalaj) atıklar oluşturmaktadır. Yine kuru atıklarda kendi içerisinde sınıflandırıldığında en fazla kuru atığı kağıt-karton atığı, daha sonra ise plastik atıkların oluşturduğu bulunmuştur. Kuru atıkların %77'lik kısmını kağıt-karton atıkları, %19'lık kısmını plastik atıklar, kalan %4'lük bölümünü ise cam ve metal atıkları oluşturmaktadır.

Kağıt-karton, plastik, metal ve cam atıklarının ayrıştırılıp, geri dönüşüm için satışı yapıldığında, araştırmaya konu olan restoran için 2016 yılı için toplam 2163 TL'lik bir gelir kaynağı sağlanacaktır. Kağıt-karton atıkları ile plastik atıklarının değerlendirilmesi restorana aynı zamanda iyi bir gelir kaynağı sunacaktır. Metal ve cam atıklarının az oluşmasından kaynaklı çalışmaya konu olan restoran için yıllık yüksek bir kazanç elde edilemeyeceği saptanmıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından, özellikle restoran atıklarının değerlendirilmesi için ilçe genelinde yerleştirilen ve Yeşil Nesil Restoran belgesi adayı bir restoran ile iş ortaklığı şeklinde işletilen kapalı sistem kompost cihazı, haftalık 400 kg organik atık ve 100 kg pelet beslemesi ile 125-150 kg kompost eldesi sağlamaktadır [40]. Çalışmaya konu olan restoranın yaklaşık 4900 kg/yıl yaş (organik) atık oluşturduğu düşünüldüğünde, yaklaşık olarak 1530 kg/yıl kompost eldesi sağlanabileceği bulunmuştur.

Pekin'de yapılan bir çalışmada yiyecek ve içecek işletmelerinden gelen gıda atığının biyogaz potansiyeli tahmin edilmiş ve 60000 adet restoranda oluşan 956300 ton/yıl gıda (organik) atığının teorik hesaplamalar sonucu yaklaşık 308.260.000 m³ metan üretimi yapacağı tespit edilmiştir [44]. Bu çalışmada ise oluşan 4900 kg/yıl yaş (organik) atık miktarının bir restoran için yaklaşık 1579 m³ metan üretimi yapabileceği bulunmuştur.

Elde edilen sonuçlar, oluşan katı atıkların ayrıştırılarak toplanması, atıkların değerlendirilmesi ve geri kazanım işlemlerinin restoranlar için uygulanabilir bir durum olduğunu göstermektedir. Gerek organik atık gerekse kağıt-karton atıkları miktarları oldukça fazla olup, bölgedeki tüm restoranlarda bu durum uygulandığı takdirde, gerek kaynağında azaltma gerekse de oluşan atıkları değerlendirilmesi düşünüldüğünde çevreye önemli derecede katkı sağlanmış olacaktır.

Doğal kaynakların geri dönüşsüz olarak tüketilmesi, bertaraf maliyetleri, depo sahası gereksinimlerinden dolayı geri kazanım bir zorunluluk haline gelmiştir. Geri kazanımın çalışmalarının verimli olabilmesi ve bir kazanç sağlanabilmesi için kaynakta ayırım oldukça önem teşkil etmektedir. Yeşil restoran kapsamında katı atıkların kaynakta ayırımı ile bu atıkların değerlendirilebilirliği bu çalışmada araştırılmış ve çalışma sonucunda bir yiyecek ve içecek işletmesinin bu yönde bir çalışma gerçekleştirdiğinde, işletmenin maddi anlamda bir kazanç sağlayacağı ve çevresel kirliliğin önüne geçileceği varsayımına ulaşılmıştır. Yeşil restoran akımının çevreye verilen zararı en aza indirdiği ve işletme maliyetini düşürme konusunda katkı sağladığı fikrine varılmıştır.

KAYNAKLAR

- [1] Sunlu, U., (1994). SÜFA Dalyanive Ege Denizi'nin Farklı Bölgelerindeki Kirlenme Durumu ile Bazı Ekonomik Balık Türlerinde Ağır Metal Düzeylerinin Araştırılması, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi, İzmir.
- [2] Demir, C. ve Çevirgen A. (2006). Turizm ve Çevre Yönetimi Sürdürülebilir Gelişme Yaklaşımı. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- [3] Atay, L. ve Dilek E. (2013). "Konaklama İşletmelerinde Yeşil Pazarlama Uygulamaları: Ibis Otel Örneği, Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler, Fakültesi Dergisi, Y.2013, C.18, S.1, s.203-219.
- [4] Han, H., Hsu, L. T., & Sheu, C. (2010). Application of the Theory of Planned Behavior to green hotel choice: Testing the effect of environmental friendly activities. *Tourism Management*. 31(3), 325-334.
- [5] Wang YC, Yuan QX, Zhang WQ. Effects of temperature, inoculum and moisture content on anaerobic digestion of food waste. *Biogas Engineering and Application 1*. China Agriculture University Press; 2008.
- [6] Erdoğan, N. (2003). Çevre ve (Eko)Turizm. Ankara: Erk Yayıncılık.
- [7] Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2008b). Atık Yönetimi Eylem Planı (2008-2012) Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Ankara. <http://atikyonetimi.cevreorman.gov.tr/i<atikyonetimi/Files/Belgeler/sagmenu/atikeylemplani.pdf> (22.02.2013).
- [8] Lorenzini, B. (1994). The green restaurant, part II: systems and service. *Restaurant and Institutions*, 104, 119-136.
- [9] Sustainable Restaurant Association (2010). <http://www.thesra.org>, 05.05.2018.
- [10] GRA (2016). About Us. <http://www.dinegreen.com/#!about/c1et> (15.01.2017).
- [11] Yeşil Nesil Restorancılık (2017). Program Hakkında <http://yesilnesilrestoran.org/program-hakkinda.php> (02.02.2017).
- [12] Chou, J. C., Chena, K.S. ve Wang, Y.Y. (2012). Green Practices In The Restaurant Industry From An Innovation Adoption Perspective: Evidence From Taiwan, *International Journal of Hospitality Management*, 31, 703-711.
- [13] DiPietro, R.B., Gregory, S., Jackson, A., (2013b). Going green in quick-service restaurants: customer perceptions and intentions. *Int. J. Contemp. Hospitality Tourism Admin.* 14, 139-156.
- [14] Gilg, A., Barr, S. & Ford, N. (2005). Green Consumption or Sustainable Consumer, *Futures*, 37(2005), 481-504.
- [15] Green Restaurant Association (n.d.). Green Restaurant Certification Standards, <http://www.dinegreen.com/certification-standards>, adresinden 05.05.2017 tarihinde erişildi.

- [16] Dilek, S., E. (2016). Sürdürülebilir Turizm Uygulamaları, (Editör: N. Koçak) içinde, Sürdürülebilir Turizm Yönetimi (ss. 219-303). Ankara: Detay Yayıncılık.
- [17] Akay, F. (2015). Yeşil Nesil Restoran Hareketi Başladı. <http://ekoioq.com/yesil-nesil-restoran-hareketi-basladi/> adresinden 05.05.2017 tarihinde erişildi.
- [18] Hasnelly (2011). Winning Strategies Value Creation of Customer Loyalty of Green Food Product. Journal of Asia Pacific Business Innovation and Technology Management. 1 (1) 47-59.
- [19] Pasinli, A. (2016). “Yeşil Nesil Restoran Hakkında Genel Bilgiler”. İstanbul.
- [20] Sökmen, A. (2006). Yiyecek İçecek Hizmetleri Yönetimi ve İşletmeciliği. Ankara: Detay Yayıncılık.
- [21] KARACAN, Prof.Dr.Ali Rıza, Çevre Ekonomisi ve Politikası, Ege Üniversitesi Yayınları İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayın No:6, İzmir, 2007.
- [22] Özgen, I. (2005). Büyük Ölçekli Otel İşletmelerinde Atık Yönetimi ve İbiş Otel Sarıgerme Örneği. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- [23] Enz, C., A., Siguaw, J., A. (1999). Best Hotel Environmental Practices, Cornell Hotel and Restaurant Administration. Quarterly, 72-77.
- [24] NRA (2011). Recycling For All The Right Returns-Meeting Demands of Consumers, Nature- and Restaurants’ Bottom Lines. <http://www.restaurant.org/News-Research/Research> (23.11.2012).
- [25] Derya ÇETİNOĞLU, Zeynep MESÇİ, Muammer MESÇİ, (2017). Yeşil Nesil Restoranların Uygulanabilirliğine Yönelik Bir İnceleme: Akçakoca Örneği.
- [26] Kurgun, O. (2016). Gastronomi Trendleri. Hülya Kurgun, Demet Bağırhan Öz şeker (Ed.), *Gastronomi ve Turizm İçinde* (s. 109). Ankara: Detay Yayınları.
- [27] Schubert, F., Kandampully, J., Solnet, D., Kralj, A., (2010). Exploring consumer perceptions of green restaurants in the US. Tourism Hospitality Res. 10 (4),286-300.
- [28] Dutta, K., Umashankar, V., Choi, G., Parsa, H.G., (2008). A comparative study of consumers’ green practice orientation in India and the United States: a study from the restaurant industry. J. Foodserv. Bus. Res. 11 (3), 269-285.
- [29] First, D., (2008). The Greenest of Them All, Retrieved February 11, 2015 _http://www.boston.com/lifestyle/food/articles/2008/12/03/thegreenest_of_them_all/._
- [30] Susskind, A.M., (2014). Guests reactions to in-room sustainability initiatives: an experimental look at product performance and guest satisfaction. Cornell Hospitality Q. 55 (3), 228-238.
- [31] Hu, H., Parsa, H.G., Self, J., (2010). The dynamics of green restaurant patronage. Cornell Hospitality Q. 51 (3), 344-362.

- [32] Namkung, Y., Jang, S., (2013). Effects of restaurant green practices on brand equity formation: do green practices really matter?. *Int. J. Hospitality Manage.* 33 (1),85–95.
- [33] Peiró-Signes, A., Segarra-Oña, M., Verma, R., Mondéjar-Jiménez, J., Vargas-Vargas, M., (2014). The impact of environmental certification on hotel guest ratings. *Cornell Hospitality Q.* 55 (1), 40–51.
- [34] Barber, N.A., Deale, C., (2014). Tapping mindfulness to shape hotel guests' sustainable behavior. *Cornell Hospitality Q.* 55 (1), 100–114.
- [35] Manaktola, K., Jauhari, V., (2007). Exploring consumer attitude and behavior towards green practices in the lodging industry in India. *Int. J. Contemp. Hospitality Manage.* 19 (5), 364–377.
- [36] Vieregge, M., Scanlon, N., Huss, J., (2007). Marketing locally grown food products in globally branded restaurants: do customers care?. *J. Food serv. Bus. Res.* 10 (2),67–82.
- [37] Singal, M., (2014). The link between firm financial performance and investment insustainability initiatives. *Cornell Hospitality Q.* 55 (1), 19–30.
- [38] www.dep.state.pa.us, 13.01.2013.
- [39] Sustainable Food Service, <http://www.sustainablefoodservice.com/cat/energy-use-graphs.htm> (02.11.2012).
- [40] <https://www.sabah.com.tr/sofra/haberler/2015/04/09/restoranlarda-yeni-donem-yesil-nesil-restoran-hareketi>, 14.05.2018.
- [41] <http://cevre.besiktas.bel.tr/Menu/SubContent/organik-atiklar>, 14.05.2018.
- [42] Ma, J. & Ghiselli, R. (2016). Measuring, Monitoring and Managing The Green Practices in Mid-Sized Restaurants in China, *Journal of Foodservice Business Research*, 19(1), 64-76.
- [43] Schmidt, S. (2015). Greening Restaurant Design: A Study of the Implementation of LEED Certification in Restaurant Design, (Master Thesis), The Graduate College at the University of Nebraska, Nebraska.
- [44] Wen, Z., Clerck, D., Fan, F. (2016). Biomethane production potential from restoran food waste in megacities and project level-bottlenecks: A case study in Beijing, State Key Joint.
- [45] Liu G, Zhang R, El-Mashad HM, Dong R. Effect of feed to inoculum ratios on biogas yields of food and green wastes. *Bioresource Technol* 2009; 100: 5103– 8.
- [46] Jun J, Shiquan Y, XuG, BoZ. Status and difficulties of food waste collection, transportation and treatment. *Environ Sanit Eng* 2013; 21 In Chinese.
- [47] <http://www.hurdafiyatlari.org/KategoriDetay/37/Hurda-Kagit-Fiyatlari>, 28.05.2018.
- [48] Alanya Turistik İşletmeciler Derneği (1985), <http://www.altid.org.tr/tr/Turizm-Istatistikleri/1960-2016-Ziyaretci-girisleri.html>, 15.06.2018.

[49] <https://gmdergi.com/online/slide/iste-turkiye-ve-dort-ilin-yillara-ve-aylara-gore-ziyaretci-istatistikleri/>,15.06.2018.

EKLER

Ek 1: Aralık 2015 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 2: 24-31 Aralık 2015 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 3: Ocak 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 4: 24-31 Ocak 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 5: Şubat 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 6: 23-29 Şubat 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 7: Mart 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 8: 25-31 Mart 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 9: Nisan 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 10: 25-30 Nisan 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 11: Mayıs 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 12: 25-31 Mayıs 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 13: Haziran 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 14: 24-30 Haziran 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 15: Temmuz 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 16: 25-31 Temmuz 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 17: Ağustos 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 18: 25-31 Ağustos 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 19: Eylül 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 20: 25-30 Eylül 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 21: Ekim 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 22: 25-31 Ekim 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 23: Kasım 2016 tarihine ait günlük tartım sonuçları

Ek 24: 24-30 Kasım 2016 tarihine ait türlerine göre ayrılan atıkların günlük tartım sonuçları

Ek 1

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.12.2015	140	7950	2950	3350	4500	18750	134
02.12.2015	153	8800	4400	6700	8200	28100	184
03.12.2015	140	6750	2700	2950	5850	18250	130
04.12.2015	141	6800	4800	3900	5950	21450	152
05.12.2015	135	6550	7500	5550	6700	26300	195
06.12.2015	130	5050	8850	7750	4950	26600	205
07.12.2015	147	7750	3850	3750	7350	22700	154
08.12.2015	123	3850	7000	4600	8000	23450	191
09.12.2015	133	7650	2550	6130	6600	22930	172
10.12.2015	105	6000	5450	5750	6150	23350	222
11.12.2015	142	6500	4450	2550	9000	22500	158
12.12.2015	105	8400	8100	3750	6050	26300	250
13.12.2015	154	8850	3700	3250	4700	20500	133
14.12.2015	150	8600	3200	5700	10000	27500	183
15.12.2015	129	7400	6500	5500	7500	26900	209
16.12.2015	105	7950	8300	3300	9000	28550	272
17.12.2015	110	7100	4750	6650	4300	22800	207
18.12.2015	155	6650	6100	5100	5050	22900	148
19.12.2015	98	7700	6400	4000	7000	25100	256
20.12.2015	165	6700	3350	4600	4000	18650	113
21.12.2015	105	7550	2600	7250	6900	24300	231
22.12.2015	95	5760	2050	3350	6600	17760	187
23.12.2015	90	4950	3750	4050	5000	17750	197
24.12.2015	105	KARAKTERİZASYON HAFTASI				22430	214
25.12.2015	146					19769	135
26.12.2015	138					20451	148
27.12.2015	115					12140	106
28.12.2015	148					29324	198
29.12.2015	128					17106	134
30.12.2015	110					25237	229
31.12.2015	105					18270	174
Toplam	3945	161260	113300	109480	149350	698117	177

Ek 2

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
24.12.2015	105	8760	870	150	0	0	9780	12650	22430
25.12.2015	146	8170	1400	49	0	0	9619	10150	19769
26.12.2015	138	8300	1520	81	0	0	9901	10550	20451
27.12.2015	115	3460	1430	0	290	110	5290	6850	12140
28.12.2015	148	10350	2640	34	0	0	13024	16300	29324
29.12.2015	128	6800	1600	97	149	210	8856	8250	17106
30.12.2015	110	8300	3200	37	0	3100	14637	10600	25237
31.12.2015	105	7750	1600	171	149	800	10470	7800	18270
Toplam	995	61890	14260	619	588	4220	81577	83150	164727

Ek 3

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.01.2016	95	4140	2950	7100	5150	19340	203.6
02.01.2016	98	3500	3100	7000	5250	18850	192.3
03.01.2016	140	5400	1500	3150	3550	13600	97.1
04.01.2016	95	8150	3550	3500	550	15750	165.8
05.01.2016	95	3200	2550	2600	8800	17150	180.5
06.01.2016	133	1250	2700	3500	3750	11200	84.2
07.01.2016	86	3900	1900	3050	5500	14350	166.9
08.01.2016	165	4200	2200	3550	1900	11850	71.8
09.01.2016	117	6600	5900	8800	3700	25000	213.7
10.01.2016	124	3300	4309	5000	4900	17509	141.2
11.01.2016	126	3800	3700	4500	4000	16000	127.0
12.01.2016	122	7150	4900	3750	3950	19750	161.9
13.01.2016	135	7000	3500	5800	4900	21200	157.0
14.01.2016	105	4300	3550	5900	4400	18150	172.9
15.01.2016	155	8300	9500	10550	3800	32150	207.4
16.01.2016	146	9055	5200	6800	4500	25555	175.0
17.01.2016	121	5900	6200	4550	13200	29850	246.7
18.01.2016	106	6300	8200	9250	6350	30100	284.0
19.01.2016	130	4600	5450	6000	7250	23300	179.2
20.01.2016	146	4250	5750	9350	6700	26050	178.4
21.01.2016	105	4200	5350	5550	7550	22650	215.7
22.01.2016	159	5900	2600	3850	1100	13450	84.6
23.01.2016	85	2950	4550	3050	7400	17950	211.2
24.01.2016	74	KARAKTERİZASYON HAFTASI				17178	232.1
25.01.2016	115					16657	144.8
26.01.2016	96					16354	170.4
27.01.2016	94					18717	199.1
28.01.2016	103					18118	175.9
29.01.2016	120					19691	164.1
30.01.2016	127					13396	105.5
31.01.2016	90					11459	127.3
Toplam	3608	117345	99109	126150	118150	592324	164

Ek 4

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
24.01.2016	74	4800	1150	83	45	0	6078	11100	17178
25.01.2016	115	5550	1600	57	0	1200	8407	8250	16657
26.01.2016	96	5800	1750	0	154	0	7704	8650	16354
27.01.2016	94	5500	1450	17	0	0	6967	11750	18717
28.01.2016	103	5250	1350	68	0	200	6868	11250	18118
29.01.2016	120	3830	1070	26	0	1665	6591	13100	19691
30.01.2016	127	4920	1310	41	275	0	6546	6850	13396
31.01.2016	90	4650	1040	15	154	0	5859	5600	11459
Toplam	819	40300	10720	307	628	3065	55020	76550	131570

Ek 5

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.02.2016	105	3800	5600	4600	8950	22950	219
02.02.2016	125	4050	4650	3200	8250	20150	161
03.02.2016	115	5000	4050	3950	6000	19000	165
04.02.2016	105	4800	3060	7150	8040	23050	220
05.02.2016	98	7950	5050	4000	7000	24000	245
06.02.2016	95	6950	6300	6180	7020	26450	278
07.02.2016	104	3450	3950	4050	4300	15750	151
08.02.2016	158	2750	4350	7160	8010	22270	141
09.02.2016	106	6700	3800	11700	6000	28200	266
10.02.2016	111	5150	3750	7450	4030	20380	184
11.02.2016	90	2400	5750	3100	4750	16000	178
12.02.2016	180	7200	5500	5950	8000	26650	148
13.02.2016	115	7200	3950	3450	7150	21750	189
14.02.2016	110	580	4500	3400	6200	14680	133
15.02.2016	147	6050	9450	8150	11040	34690	236
16.02.2016	112	3700	5700	9810	6650	25860	231
17.02.2016	151	5650	6200	5200	9800	26850	178
18.02.2016	120	4700	3050	6250	5500	19500	163
19.02.2016	140	7500	3380	5550	7500	23930	171
20.02.2016	120	5600	4050	7100	6350	23100	193
21.02.2016	87	2000	3150	2700	4700	12550	144
22.02.2016	100	6050	2300	3750	4300	16400	164
23.02.2016	130	KARAKTERİZASYON HAFTASI				19345	149
24.02.2016	92					13945	152
25.02.2016	135					19790	147
26.02.2016	135					19831	147
27.02.2016	180					22955	128
28.02.2016	98					18160	185
29.02.2016	110					18337	167
Toplam	3474	109231	101542	123853	149544	616523	177

Ek 6

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
23.02.2016	130	9450	1800	45	0	0	11295	8050	19345
24.02.2016	92	5550	850	45	0	1400	7845	6100	13945
25.02.2016	135	4950	1300	60	0	0	6310	13480	19790
26.02.2016	135	6850	1250	38	143	250	8531	11300	19831
27.02.2016	180	7300	1555	0	0	0	8855	14100	22955
28.02.2016	98	4200	1650	60	300	0	6210	11950	18160
29.02.2016	110	6240	2250	54	143	0	8687	9650	18337
Toplam	880	44540	10655	302	586	1650	57733	74630	132363

Ek 7

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.03.2016	106	3900	4800	5250	5300	19250	182
02.03.2016	120	4750	7440	4450	9450	26090	217
03.03.2016	110	6200	7200	6060	8000	27460	250
04.03.2016	98	4800	9100	7150	4850	25900	264
05.03.2016	133	5480	4500	7110	6600	23690	178
06.03.2016	82	4600	6400	3850	7950	22800	278
07.03.2016	100	3500	5250	5140	4910	18800	188
08.03.2016	115	6600	8900	4620	4100	24220	211
09.03.2016	116	5850	6150	4400	5900	22300	192
10.03.2016	100	4800	5530	4850	6000	21180	212
11.03.2016	125	6420	2500	3900	6320	19140	153
12.03.2016	108	5450	5300	3450	6000	20200	187
13.03.2016	91	8750	2350	2200	3100	16400	180
14.03.2016	124	8000	9150	7200	5530	29880	241
15.03.2016	113	5060	6500	4510	4100	20170	178
16.03.2016	112	5000	5450	3700	4950	19100	171
17.03.2016	123	6380	4600	5100	4250	20330	165
18.03.2016	149	5950	3350	4550	6690	20540	138
19.03.2016	107	4650	4640	3500	2550	15340	143
20.03.2016	105	6150	2850	2890	3910	15800	150
21.03.2016	126	5550	6920	5250	7150	24870	197
22.03.2016	130	6560	5150	6730	5800	24240	186
23.03.2016	108	4100	6850	5150	6100	22200	206
24.03.2016	110	5410	6050	5330	6490	23280	212
25.03.2016	125	KARAKTERİZASYON HAFTASI				28514	228
26.03.2016	120					16289	136
27.03.2016	97					13669	141
28.03.2016	110					26471	241
29.03.2016	126					21243	169
30.03.2016	115					25561	222
31.03.2016	115					21631	188
Toplam	3519	133910	136930	116340	136000	676558	192

Ek 8

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
25.03.2016	125	10360	2250	436	168	1950	15164	13350	28514
26.03.2016	120	4850	1070	15	304	0	6239	10050	16289
27.03.2016	97	5230	1200	15	154	0	6599	7070	13669
28.03.2016	110	8650	2600	68	153	0	11471	15000	26471
29.03.2016	126	6450	1240	443	780	0	8913	12330	21243
30.03.2016	115	9000	1600	62	499	1200	12361	13200	25561
31.03.2016	115	7000	1550	31	300	0	8881	12750	21631
Toplam	808	51540	11510	1070	2358	3150	69628	83750	153378

Ek 9

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.04.2016	104	5850	4350	5000	5060	20260	195
02.04.2016	97	4900	8040	5300	3400	21640	223
03.04.2016	91	4580	4180	4950	4600	18310	201
04.04.2016	133	8050	10000	5870	3300	27220	205
05.04.2016	128	5050	6010	7300	6750	25110	196
06.04.2016	99	4450	6800	3650	4500	19400	196
07.04.2016	125	4850	5650	7750	3940	22190	178
08.04.2016	128	3990	5860	4300	6800	20950	164
09.04.2016	90	3350	7800	6750	4020	21920	244
10.04.2016	96	4750	3500	3000	3900	15150	158
11.04.2016	106	6050	5250	8800	2900	23000	217
12.04.2016	130	5350	5800	6800	5100	23050	177
13.04.2016	112	4650	10040	5830	8970	29490	263
14.04.2016	114	6300	9100	4350	4300	24050	211
15.04.2016	101	5100	2350	6200	4700	18350	182
16.04.2016	120	6130	6440	6090	8400	27060	226
17.04.2016	90	2600	5750	4900	2800	16050	178
18.04.2016	102	7050	7200	8500	4200	26950	264
19.04.2016	83	7800	4800	4300	3700	20600	248
20.04.2016	80	4620	6350	4350	6940	22260	278
21.04.2016	129	8550	6900	7000	8450	30900	240
22.04.2016	150	8050	12800	12600	5000	38450	256
23.04.2016	125	5550	10350	6500	5850	28250	226
24.04.2016	85	5460	3250	4460	3710	16880	199
25.04.2016	115	KARAKTERİZASYON HAFTASI				25873	225
26.04.2016	104					18899	182
27.04.2016	132					25171	191
28.04.2016	118					28174	239
29.04.2016	119					26051	219
30.04.2016	120					22735	189
Toplam	3326	133080	158570	144550	121290	704393	212

Ek 10

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
25.04.2016	115	8200	1450	23	0	0	9673	16200	25873
26.04.2016	104	5340	1620	35	454	0	7449	11450	18899
27.04.2016	132	9600	2350	232	169	220	12571	12600	25171
28.04.2016	118	6450	1400	76	638	0	8564	19610	28174
29.04.2016	119	6150	1220	381	0	0	7751	18300	26051
30.04.2016	120	9650	1400	76	609	0	11735	11000	22735
Toplam	708	45390	9440	823	1870	220	57743	89160	146903

Ek 11

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.05.2016	100	3200	6350	4600	2400	16550	166
02.05.2016	134	6950	3160	4990	5230	20330	152
03.05.2016	130	6600	6350	5710	7350	26010	200
04.05.2016	97	4500	7550	4900	7380	24330	251
05.05.2016	96	4450	4800	5700	5850	20800	217
06.05.2016	105	9650	4200	2350	3750	19950	190
07.05.2016	110	5150	6200	6800	1450	19600	178
08.05.2016	105	4050	5330	4690	1770	15840	151
09.05.2016	153	3700	6800	6010	6850	23360	153
10.05.2016	116	5790	11030	7400	5800	30020	259
11.05.2016	129	7260	7000	6220	5680	26160	203
12.05.2016	102	4800	6450	5900	5400	22550	221
13.05.2016	134	7100	8040	4880	3000	23020	172
14.05.2016	114	5940	6780	5470	4800	22990	202
15.05.2016	101	8450	2550	3500	4750	19250	191
16.05.2016	90	5020	4980	4400	3800	18200	202
17.05.2016	124	5950	10000	6060	2700	24710	199
18.05.2016	110	8700	9800	7400	6300	32200	293
19.05.2016	118	5150	8050	4800	2450	20450	173
20.05.2016	137	7300	9020	6010	5000	27330	199
21.05.2016	105	5050	7700	7800	5330	25880	246
22.05.2016	110	5890	7420	3770	8940	26020	237
23.05.2016	107	6000	8000	7010	3000	24010	224
24.05.2016	121	6050	5250	4900	6200	22400	185
25.05.2016	128	KARAKTERİZASYON HAFTASI				29100	227
26.05.2016	98					23517	240
27.05.2016	120					26358	220
28.05.2016	136					30300	223
29.05.2016	101					22110	219
30.05.2016	134					30560	228
31.05.2016	132					28760	218
Toplam	3465	142700	162810	131270	115180	713905	206

Ek 12

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
25.05.2016	128	7400	2850	150	0	2400	12800	16300	29100
26.05.2016	98	6040	2550	137	140	450	9317	14200	23517
27.05.2016	120	5300	1350	58	150	1950	8808	17550	26358
28.05.2016	136	9250	2100	50	150	0	11550	18750	30300
29.05.2016	101	7800	800	80	450	0	9130	12980	22110
30.05.2016	134	9360	2740	34	226	3000	15360	15200	30560
31.05.2016	132	9850	1750	800	660	0	13060	15700	28760
Toplam	717	45150	12390	509	1116	7800	66965	94980	161945

Ek 13

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.06.2016	120	7050	12700	10700	7150	37600	313
02.06.2016	100	4100	6300	4710	2680	17790	178
03.06.2016	156	6300	6400	6900	5300	24900	160
04.06.2016	110	5650	8960	5760	4040	24410	222
05.06.2016	81	3550	5220	3300	9000	21070	260
06.06.2016	98	5720	7000	3810	4790	21320	218
07.06.2016	58	4200	8250	4150	3250	19850	342
08.06.2016	78	3200	9300	4150	2500	19150	246
09.06.2016	76	6050	4150	4130	1600	15930	210
10.06.2016	80	4700	5070	3250	4070	17090	214
11.06.2016	81	3300	5200	7500	7300	23300	288
12.06.2016	146	5900	11400	8400	7400	33100	227
13.06.2016	82	4000	5450	3750	2800	16000	195
14.06.2016	93	4190	3750	2640	4000	14580	157
15.06.2016	79	5000	8250	4800	5250	23300	295
16.06.2016	74	4750	4200	2770	5250	16970	229
17.06.2016	84	2950	4880	6880	5300	20010	238
18.06.2016	43	3250	4250	3400	3000	13900	323
19.06.2016	64	2500	3300	4000	7900	17700	277
20.06.2016	94	2850	4100	3900	8600	19450	207
21.06.2016	62	3350	5150	4110	3150	15760	254
22.06.2016	86	400	5600	4000	3550	13550	158
23.06.2016	78	3600	7900	6000	3500	21000	269
24.06.2016	88	KARAKTERİZASYON HAFTASI				9265	105
25.06.2016	75					20443	273
26.06.2016	92					17175	187
27.06.2016	101					23382	232
28.06.2016	70					11975	171
29.06.2016	86					31377	365
30.06.2016	76					16500	217
Toplam	2611	96560	146780	113010	111380	597847	229

Ek 14

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
24.06.2016	88	2020	1750	45	250	0	4065	5200	9265
25.06.2016	75	6450	1400	73	0	0	7923	12520	20443
26.06.2016	92	5440	2260	75	300	0	8075	9100	17175
27.06.2016	101	7200	1850	154	578	200	9982	13400	23382
28.06.2016	70	2150	2250	325	0	0	4725	7250	11975
29.06.2016	86	6200	2700	76	141	1800	10917	20460	31377
30.06.2016	76	4100	3750	1100	250	0	9200	7300	16500
Toplam	588	33560	15960	1848	1519	2000	54887	75230	130117

Ek 15

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.07.2016	105	3210	8000	6800	4830	22840	217,5
02.07.2016	102	3500	4060	4220	2200	13980	137,1
03.07.2016	109	4750	10700	6200	5800	27450	251,8
04.07.2016	130	7200	8700	11200	6900	34000	261,5
05.07.2016	135	7990	8340	8800	5200	30330	224,7
06.07.2016	152	10200	16300	10800	5250	42550	279,9
07.07.2016	142	9000	10020	10450	10150	39620	279,0
08.07.2016	205	10300	20200	12250	8400	51150	249,5
09.07.2016	160	7500	12750	11460	9330	41040	256,5
10.07.2016	130	7500	4700	5000	4500	21700	166,9
11.07.2016	142	8100	11250	8750	11150	39250	276,4
12.07.2016	126	5450	7600	7800	6100	26950	213,9
13.07.2016	165	9000	7250	7350	5540	29140	176,6
14.07.2016	138	8330	9150	7780	7600	32860	238,1
15.07.2016	142	8500	12950	12450	12650	46550	327,8
16.07.2016	148	6150	9550	9260	3100	28060	189,6
17.07.2016	106	7370	9700	4000	4100	25170	237,5
18.07.2016	132	7500	9550	11550	9250	37850	286,7
19.07.2016	96	6560	9680	7350	11700	35290	367,6
20.07.2016	110	8900	7800	8600	7000	32300	293,6
21.07.2016	127	8820	9850	9100	6300	34070	268,3
22.07.2016	145	8150	11800	8400	6100	34450	237,6
23.07.2016	107	10650	8520	12220	7430	38820	362,8
24.07.2016	92	6250	4200	3500	4730	18680	203,0
25.07.2016	121	KARAKTERİZASYON HAFTASI				45489	375,9
26.07.2016	108					32003	296,3
27.07.2016	125					42956	343,6
28.07.2016	108					28085	260,0
29.07.2016	130					42421	326,3
30.07.2016	94					31530	335,4
31.07.2016	104					20076	193,0
Toplam	3936	180880	232620	205290	165310	1026660	260,8

Ek 16

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
25.07.2016	121	14050	2000	82	1683	3874	21689	23800	45489
26.07.2016	108	9600	2400	272	521	150	12943	19060	32003
27.07.2016	125	13850	3600	1180	1076	450	20156	22800	42956
28.07.2016	108	9200	1850	64	581	250	11945	16140	28085
29.07.2016	130	10550	2990	305	926	2250	17021	25400	42421
30.07.2016	94	10040	1810	590	140	450	13030	18500	31530
31.07.2016	104	6700	1000	205	301	0	8206	11870	20076
Toplam	790	73990	15650	2698	5228	7424	104990	137570	242560

Ek 17

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.08.2016	118	9100	9200	6100	4250	28650	243
02.08.2016	112	7700	11320	11300	6180	36500	326
03.08.2016	105	5900	9750	6430	3460	25540	243
04.08.2016	110	6740	3800	2550	4020	17110	156
05.08.2016	105	7250	9900	7250	9100	33500	319
06.08.2016	95	6220	10320	8500	6000	31040	327
07.08.2016	113	4600	7600	6250	8080	26530	235
08.08.2016	124	7200	10940	7200	5250	30590	247
09.08.2016	122	5780	7900	8230	7750	29660	243
10.08.2016	113	6750	9200	4150	2060	22160	196
11.08.2016	122	6800	7800	7200	5100	26900	220
12.08.2016	103	6390	8150	6550	6020	27110	263
13.08.2016	102	7700	5000	4100	4580	21380	210
14.08.2016	126	6640	8340	2500	3570	21050	167
15.08.2016	110	6800	14300	7300	6300	34700	315
16.08.2016	106	7470	14720	4990	4000	31180	294
17.08.2016	128	10750	16800	9400	2300	39250	307
18.08.2016	105	6650	10500	7330	5000	29480	281
19.08.2016	130	6260	11960	7800	5980	32000	246
20.08.2016	112	6240	11000	6000	9000	32240	288
21.08.2016	95	4500	6900	4500	4400	20300	214
22.08.2016	126	8300	2750	4060	3190	18300	145
23.08.2016	96	7350	11800	5900	4500	29550	308
24.08.2016	98	7250	11060	7060	5930	31300	319
25.08.2016	113	KARAKTERİZASYON HAFTASI				32092	284
26.08.2016	115					29466	256
27.08.2016	125					24035	192
28.08.2016	90					17050	189
29.08.2016	105					22577	215
30.08.2016	122					22671	186
31.08.2016	116					23451	202
Toplam	3462	166340	231010	152650	126020	847362	245

Ek 18

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
25.08.2016	113	5110	2700	215	567	0	8592	23500	32092
26.08.2016	115	7300	2130	115	571	500	10616	18850	29466
27.08.2016	125	6900	1750	112	143	150	9055	14980	24035
28.08.2016	90	6100	2500	0	350	650	9600	7450	17050
29.08.2016	105	5800	2400	36	141	1900	10277	12300	22577
30.08.2016	122	6850	1650	187	284	0	8971	13700	22671
31.08.2016	116	6900	1600	131	0	2600	11231	12220	23451
Toplam	786	44960	14730	796	2056	5800	68342	103000	171342

Ek 19

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.09.2016	96	5600	9000	6220	6320	27140	283
02.09.2016	95	6750	6280	5700	6000	24730	260
03.09.2016	119	6840	8800	5000	5990	26630	224
04.09.2016	94	6700	12200	7260	5010	31170	332
05.09.2016	108	4400	7250	5000	4000	20650	191
06.09.2016	106	6000	10030	7280	4080	27390	258
07.09.2016	115	6750	12000	8300	3500	30550	266
08.09.2016	119	6300	9750	4800	6450	27300	229
09.09.2016	128	6320	8900	4990	4990	25200	197
10.09.2016	125	3980	10780	6540	7000	28300	226
11.09.2016	115	5980	9160	6510	4620	26270	228
12.09.2016	104	5530	8880	6490	4470	25370	244
13.09.2016	85	6500	10000	7800	5030	29330	345
14.09.2016	105	6600	3550	4800	4480	19430	185
15.09.2016	98	4010	8300	6280	2100	20690	211
16.09.2016	116	6500	7800	7200	3000	24500	211
17.09.2016	117	6470	9570	10940	4000	30980	265
18.09.2016	102	7200	3500	5000	4200	19900	195
19.09.2016	164	8000	10550	7400	5050	31000	189
20.09.2016	168	6350	13500	7000	9000	35850	213
21.09.2016	105	3500	8800	6980	2200	21480	205
22.09.2016	120	7000	10350	6800	3460	27610	230
23.09.2016	131	8150	8020	6020	3040	25230	193
24.09.2016	110	6480	12640	5990	2700	27810	253
25.09.2016	86	KARAKTERİZASYON HAFTASI				16206	188
26.09.2016	146					29669	203
27.09.2016	142					25310	178
28.09.2016	128					24573	192
29.09.2016	152					28059	185
30.09.2016	145					23069	159
Toplam	3544	147910	219610	156300	110690	781396	220

Ek 20

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
25.09.2016	86	5050	950	16	140	0	6156	10050	16206
26.09.2016	146	11480	4100	139	0	650	16369	13300	29669
27.09.2016	142	10450	1620	150	140	1200	13560	11750	25310
28.09.2016	128	7550	1950	32	141	1200	10873	13700	24573
29.09.2016	152	8680	2500	209	420	0	11809	16250	28059
30.09.2016	145	7950	1800	91	28	0	9869	13200	23069
Toplam	799	51160	12920	637	869	3050	68636	78250	146886

Ek 21

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.10.2016	130	7000	8010	5700	1500	22210	171
02.10.2016	116	6232	6980	5820	2790	21822	188
03.10.2016	132	6770	7910	6980	2960	24620	187
04.10.2016	142	6500	11400	8200	3400	29500	208
05.10.2016	136	5880	8970	6400	3420	24670	181
06.10.2016	142	8000	7070	10190	4490	29750	210
07.10.2016	144	3800	5000	5700	1350	15850	110
08.10.2016	148	6750	11300	6800	5000	29850	202
09.10.2016	84	6700	4500	4300	4020	19520	232
10.10.2016	160	4300	8000	7600	7050	26950	168
11.10.2016	142	8030	8450	8600	9050	34130	240
12.10.2016	155	7250	7260	8960	5320	28790	186
13.10.2016	132	9500	7000	7300	4400	28200	214
14.10.2016	125	4000	8800	6900	5000	24700	198
15.10.2016	120	7050	8850	8310	4990	29200	243
16.10.2016	92	7200	6500	5700	4500	23900	260
17.10.2016	162	8800	7700	7450	6020	29970	185
18.10.2016	155	3500	10500	8000	3000	25000	161
19.10.2016	128	7060	6500	5680	1500	20740	162
20.10.2016	142	9700	7800	6800	2300	26600	187
21.10.2016	165	6520	10050	7000	6000	29570	179
22.10.2016	135	9000	8980	5900	5150	29030	215
23.10.2016	78	3500	6300	5000	2500	17300	222
24.10.2016	137	5000	5020	7020	3900	20940	153
25.10.2016	136	KARAKTERİZASYON HAFTASI				24728	182
26.10.2016	145					14273	98
27.10.2016	168					25920	154
28.10.2016	118					23892	202
29.10.2016	125					26806	214
30.10.2016	80					18450	231
31.10.2016	145					23451	162
Toplam	4119	158042	188850	166310	99610	770332	187

Ek 22

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
25.10.2016	136	4500	1800	68	560	6500	13428	11300	24728
26.10.2016	145	3000	1030	143	0	1100	5273	9000	14273
27.10.2016	168	8200	3000	20	140	1300	12660	13260	25920
28.10.2016	118	7750	2060	32	0	0	9842	14050	23892
29.10.2016	125	8300	2350	444	282	650	12026	14780	26806
30.10.2016	80	5500	3700	300	150	1100	10750	7700	18450
31.10.2016	145	7650	2100	60	141	1800	11751	11700	23451
Toplam	917	44900	16040	1067	1273	12450	75730	81790	157520

Ek 23

Tarih	Kişi Sayısı	Çöp Kutularındaki Katı Atık Miktarı (g)				Toplam Katı Atık Miktarı (g)	Kişi Başı Ortalama (g)
		1	2	3	4		
01.11.2016	135	5650	6650	5000	2880	20180	149
02.11.2016	118	5800	9750	4600	4000	24150	205
03.11.2016	135	6500	3500	4690	5020	19710	146
04.11.2016	152	7550	8460	5360	14050	35420	233
05.11.2016	106	5750	4650	5400	5000	20800	196
06.11.2016	115	6200	3900	3600	2900	16600	144
07.11.2016	148	5800	7700	6800	4000	24300	164
08.11.2016	125	5200	7150	6220	2420	20990	168
09.11.2016	133	6250	9000	5000	6050	26300	198
10.11.2016	138	6440	7500	4010	5000	22950	166
11.11.2016	142	8200	4750	7250	4120	24320	171
12.11.2016	105	6650	6300	4970	3990	21910	209
13.11.2016	78	4500	5500	4000	5700	19700	253
14.11.2016	124	6000	10070	8050	4070	28190	227
15.11.2016	162	7260	8880	6350	7150	29640	183
16.11.2016	142	7400	6000	8000	5500	26900	189
17.11.2016	114	6150	6150	5500	4030	21830	191
18.11.2016	148	6850	7550	7060	6110	27570	186
19.11.2016	125	6700	7700	5700	7500	27600	221
20.11.2016	112	7300	4500	5050	4980	21830	195
21.11.2016	114	5620	6820	7100	1400	20940	184
22.11.2016	130	7000	8500	7550	3030	26080	201
23.11.2016	127	7650	7050	6230	4040	24970	197
24.11.2016	136	KARAKTERİZASYON HAFTASI				19060	140
25.11.2016	125					22903	183
26.11.2016	98					19015	194
27.11.2016	88					16392	186
28.11.2016	128					25934	203
29.11.2016	108					18540	172
30.11.2016	130					20155	155
Toplam	3741	148420	158030	133490	112940	694879	186

Ek 24

Tarih	Kişi Sayısı	Katı Atık Miktarı (g)					Toplam Kuru Atık (g)	Toplam Yaş Atık (g)	Toplam Katı Atık (g)
		Kağıt	Plastik	Metal	Cam	Karton			
24.11.2016	136	7000	3300	375	285	400	11360	7700	19060
25.11.2016	125	6550	3130	0	283	850	10813	12090	22903
26.11.2016	98	7950	950	15	0	850	9765	9250	19015
27.11.2016	88	7130	850	112	0	150	8242	8150	16392
28.11.2016	128	7250	2330	450	154	850	11034	14900	25934
29.11.2016	108	5200	1890	400	0	950	8440	10100	18540
30.11.2016	130	5600	2300	75	0	800	8775	11380	20155
Toplam	813	46680	14750	1427	722	4850	68429	73570	141999

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı :Sercan KESECI

Doğum Tarihi :12.12.1989

E-mail : sercankeseci33@gmail.com

Öğrenim Durumu :

Derece	Bölüm/Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Çevre Mühendisliği	Mersin Üniversitesi	2007-2012
Yüksek Lisans	Çevre Mühendisliği	Mersin Üniversitesi	2014-2018

Görevler :

Görev Ünvanı	Görev Yeri	Yıl
Çevre Mühendisi	Mersin Büyükşehir Belediyesi Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi(MESKİ) Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı	2013-2016
Restoran İşletmeciliği	Balaban Restoran-Alanya	2016-2018

